

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALLARINDA
UYGULANAN BİREYSEL SES EĞİTİMİ DERSLERİNDE TÜRK
MÜZİĞİNE DAYALI EZGİLERİN KULLANIMINA İLİŞKİN
BİR ARAŞTIRMA

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Deniz Yener KEKEÇ

Ankara – 2006

**MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALLARINDA UYGULANAN
BİREYSEL SES EĞİTİMİ DERSLERİNDE TÜRK MÜZİĞİNE DAYALI
EZGİLERİN KULLANIMINA İLİŞKİN BİR ARAŞTIRMA**

(Yüksek Lisans Tezi)

Deniz Yener KEKEÇ

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EYLÜL 2006**

ÖZET

Bu araştırma; Müzik öğretmenliği Anabilim dallarında uygulanmakta olan bireysel ses eğitimi derslerinde, Türk müziğine dayalı ezgilerin kullanılma durumunun belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırmada bir kısım veriler, Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki bireysel ses eğitimi öğretim elemanlarına uygulanan anketler yoluyla, bir kısım veriler ise kaynak tarama yöntemiyle elde edilmiştir.

Araştırma sonucunda; bireysel ses eğitimi derslerinde geleneksel müziklerimize ait öğelerin yakından uzağa öğretim anlayışı ilkesi çerçevesinde kullanılmasının olumlu neticeler vereceği, bu konuda çalışmalar yapan müzik adamlarının desteklenmesinin gerekliliği ve bu alanda öğretim, yöntem ve tekniklerin geliştirilmesi hususlarında ortak bulgular elde edilmiştir.

Anahtar Sözcükler :Ses eğitimi, Müzik eğitimi, Geleneksel Türk Müziği

Sayfa Adedi :116

Tez Yöneticisi :Doç. Dr. Aytekin ALBUZ

**A RESEARCH ABOUT THE USING OF TURKISH MUSIC MELODIES
IN THE INDIVIDUAL VOICE EDUCATION COURSES WHICH ARE
BEING APPLIED AT THE MUSIC EDUCATION PROGRAMME**

(Master Thesis)

Deniz Yener KEKEÇ

**GAZI UNIVERSITY
EDUCATION SCIENCES INSTITUTE
SEPTEMBER 2006**

ABSTRACT

Aim of this research is to determine, the using of Turkish Music melodies in the individual voice education courses which are being applied at the Music Education Programme.

In this research, some parts of datas were collected by survey which was applied to scholars who are the Individual Voice Education members of Music Education Programmes of Fine Art Education Departments of Universities' Faculty of Education, and also some other parts of datas were collected with resource scanning method.

The conclusion of research shows that scholars are sharing same opinions about the using of the elements of our traditional music within the near to far teaching methode will give positive results in Individual Voice Education Courses and the necessity of supporting musicians who are studying on this subject. And they also agree on that there is a difference of opinion in instructions, methods and techniques on this subject.

Key Words :Voice Education , Music Education , Traditional Turkish Music

Page Number :116

Director of Thesis :Associate Professor. Aytekin ALBUZ

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın planlanmasında, geliştirilmesinde ve sonuçlandırılmasında eleştiri, öneri ve yönlendirmeleriyle önemli katkı sağlayan danışmanım sayın Doç. Dr. Aytekin ALBUZ'a, sanatsal ve mesleki olarak gelişmemde bilgi ve birikimlerini, maddi ve manevi katkılarını hiçbir zaman esirgemeyen, kendisinden sürekli olarak yararlandığım, sayın Prof. Mustafa APAYDIN'a, lisans eğitimim süresince anadal şan derslerinde kendisinden çok şey öğrendiğim, mezuniyet sonrasında da bilgi ve tecrübesinden sürekli olarak yararlandığım değerli ses eğitimcisi sayın Prof. Suna ÇEVİK'e, ses eğitimi konusunda görüşlerine sıkça başvurduğum bilgi ve birikimlerinden yaralandığım sayın Doç. Dr. Ayşe Meral TÖREYİN'e, her zaman yanımda olan değerli kardeşim öğretim görevlisi sayın A. Muhip ŞANAL'a, arkadaşlığı, dostluğu ve şan konusundaki deneyimlerini benimle paylaşan sayın Sırrı Ali TALAY'a, anketler yoluyla tezimin oluşmasına katkı sağlayan Türkiye'deki mevcut müzik öğretmenliği programı anabilim dallarında görevli ses eğitimcisi öğretim elemanlarına, Rengim Vokal Topluluğu üyesi değerli arkadaşlarıma ve her zaman yanımda olan eşim Yıldız Aydoğan KEKEÇ'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Deniz Yener KEKEÇ

Ankara 2006

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLoların LİSTESİ.....	v

BÖLÜM I

Giriş.....	1
1.1.Problem Durumu.....	21
1.1.1.Alt Problemler.....	21
1.1.2.Önem.....	22
1.1.3.Sayıtlılar.....	22
1.1.4. Sınırlılıklar.....	22
1.1.5.Tanımlar.....	23

BÖLÜM II

İlgili Araştırmalar.....	24
--------------------------	----

BÖLÜM III

Yöntem	
3.1. Araştırmanın Modeli.....	26
3.2.Evren ve Örneklem.....	26
3.3.Verilerin Toplanması.....	26
3.4.Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	26

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorum.....	28
------------------------	----

BÖLÜM V

Sonuç ve Öneriler.....	61
KAYNAKÇA.....	65
EKLER.....	68

TABLOLARIN LİSTESİ

Sayfa No

Tablo:4.1. Anketi Yanıtlayan Öğretim Elemanları ve Görev Yaptıkları Üniversitelere Göre Dağılımı.....	28
Tablo:4.2.1. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Türk Müziğine Dayalı Ezgilerin Kullanım Durumu.....	29
Tablo:4.2.2. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimizin Kapsadığı Yer Durumu.....	29
Tablo:4.2.3. Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında Uygulanan, Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Verilen Önem Durumu.....	30
Tablo:4.2.4. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Ezgi yada Eserlerin, Öğretim Durumuna İlişkin Olarak Başlangıç Sınıf Düzeyi.....	31
Tablo:4.2.5. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğrenilen, Eserlerin Daha Sonraki Sürece İlişkin olarak Geleneksel Müziklerimizi Seslendirmede Yararlılık-Etkililik Durumu.....	31
Tablo:4.2.6. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğretilmekte Olan Geleneksel Müziklerimize İlişkin Repertuarın, Mesleki Anlamda Kullanılabilme Durumu.....	32
Tablo:4.3.1. Geleneksel Müziklerimizin Şan Eğitimine Uygunluk Durumu.....	33

Tablo:4.3.2. Geleneksel Müziklerimizin Bir Kolunu Oluşturan THM Kolunun Şan Eğitimine Uygulanabilirlik Durumu.....	33
Tablo:4.3.3. Geleneksel Müziklerimizin Bir Kolunu Oluşturan TSM Kolunun Şan Eğitimine Uygulanabilirlik Durumu.....	34
Tablo:4.3.4. Geleneksel Müziklerimizin İcrasında, Teknik Egzersizler Oluşturulması ve Uygulanması Durumu.....	35
Tablo:4.3.5. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Kullanılan Teknik ve Yöntemlerin Geleneksel Müziklerimizin Öğretiminde Geçerlik-Yeterlik Durumları.....	35
Tablo:4.4.1. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize İlişki Eser Seçimi Aşamasında, Tampere Ses Sistemine Yakın Dizilerin Tercih Edilme Durumu.....	36
Tablo:4.5.1. Günümüze Değin Uygulana Gelen Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Şan Ekolü Oluşması Durumu.....	37
Tablo:4.6.1. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Öğrencilerin Geleneksel Müziklerimize İlgi Durumları.....	38
Tablo:4.6.2. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Öğrencilerin Geleneksel Müziklerimizi Söylemede Beceri Durumları.....	38
Tablo:4.7.1. Öğrencilerin Yöresel-Bireysel Farklılıklarının, Geleneksel Müziklerimizin İcrasına Dönük Yansımaları.....	39
Tablo: 4.8.1. Mevcut Öğretim Programında, Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Kullanmak Üzere Geleneksel Müziklerimize Dayalı Materyal Durumu.....	40

Tablo:4.8.2. Bireysel Ses Eğitimi Dersleri Süresince, Bir Öğrenciye Öğretilen Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eserlerin Niceliksel (Sayısal) Durumu.....41

Tablo:4.8.3. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Kullanmak Üzere, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Eserlerin Nitelik Olarak Yeterlilik Durumu.....41

Tablo:4.8.4.Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eserlerin Kullanımında Şan Tekniği Açısından Farklı Ses Gruplarına Ait Kaynak, Eser ve Eğitim Materyallerine Ulaşılabilme Durumu.....42

Tablo:4.9.1. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Eserlerin Yöresel Özelliklerinin İcrada Ortaya Çıkardığı Problem Durumları.....43

Tablo:4.10.1. Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eserlerin İcrasında Piyano'nun Yanı Sıra, Geleneksel Çalgıların da Çoksesli Kullanım Durumu.....44

Tablo:4.10.2.Geleneksel Müziklerimizin Eşliksel Armonizasyonunda Dörtlü (Türk Müziği) Armoninin Kullanılabilirlik Durumu.....44

Tablo:4.10.3.Geleneksel Müziklerimizin Eşliksel Armonizasyonunda Üçlü (Tonal) Sistemin Kullanılabilirlik Durumu.....45

Tablo:4.10.4.Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Kullanılan,Geleneksel Müziklerimize İlişkin Ezgi yada Eserlerin Evrensel Anlamda Geçerlilik Durumu.....46

BÖLÜM I

GİRİŞ

En basit tanımıyla ses, herhangi bir enerji kaynağından havaya yayılan titreşimleri kulağın duyması olayıdır. Kulağın sesleri duyabilmesi için hava birinci derecede gerekli ön koşuldur. Çünkü havasız bir ortamda ses oluşmaz ve yayılamaz (Belgin, 1996, 2).

Ses, iletişim araçları içerisinde en önemli olanıdır. İnsan sesi; akciğerlerdeki havanın belirli bir basınçla gırtlaktaki kırılganlara çarptırılması ile oluşturulur. İçte kalan ince kırılganlar, akciğerden gelen hava yardımıyla titreşerek isteğe bağlı olarak sesin ince-kalın, acı-tatlı, huzurlu-sinirli, duygulu-korkutucu vs. olmasını sağlar. Konuşma ve şarkı söyleme sesinin özellikleri; ses tellerinin boyutu, dil, dudak, gırtlak, diş, damak ve kafa yapısına göre şekillenir ve boğumlanır.

İnsan sesi, yaşadığı bölgenin coğrafi, sosyal ve ekonomik etkileri altındadır. Örneğin; iklimi sıcak olan bölgelerde ses daha ince, iklimi soğuk olan bölgelerde ise daha kalın ve koyu renktedir. Yine sıcak bölgelerde çocuklar, soğuk bölgelerdeki yaşlılarına oranla daha erken mutasyon dönemine girmektedirler. Irksal özellikler de insan sesini etkileyen en önemli etkenler arasındadır.

Kültürel, ekonomik ve sosyal sorunlarını çözmüş, dil gelişimini tamamlamış toplumlar, daha sanatsal ve estetik düzeyi yüksek sesler oluşturmuşlar ve bu sesleri hayatlarının her alanında kullanmışlardır. Yanı sıra ilkel toplumlarda kullanılan sesler de ihtiyaçlara bağlı olarak gelişim göstermiş, ancak uygar toplumlar düzeyine ulaşamamıştır (Taşer, 1992, 94).

İnsanın, kültürel gelişiminin sonucu olarak; sesini sanatsal olarak da kullanmış ve geliştirmiştir. Bu gelişim sonucunda sesini sanatsal olarak kullandığı alanlarda sesini daha etkili kullanabilmek için sesin bazı özelliklerini de ön plana çıkarması gerekmiş ve bu özellikleri için bazı teknik ve yöntemler geliştirmiştir.

İnsan sesinde sanatsal olarak ön plana çıkarılabilecek bazı teknik ve özellikleri şöylece sıralamak mümkündür.

- **Sesin yüksekliği (frekans):** Sesin bir saniyedeki titreşim (dalga) sayısıdır. Hertz birimi ile ifade edilerek (Hz) ile gösterilir. İnsan kulağı 20 - 20000 Hz arasındaki frekanslara karşı duyarlıdır.
- **Sesin şiddeti-Gürlüğü-Volumü:** Ses tellerinin dokusal kitlesinin boyutları, kas yapısının gücü, esnekliği ve gerginliği, soluk basıncı ve rezonans bölgelerinin yapısı, dolayısıyla sesin duyulabilirlik özelliğinin artmasıdır. Desibel (Db) olarak ifade edilir. Eğitilmiş seslerin ulaşabildikleri ortalama göre gürlük dereceleri şöyledir (Cura 1990)

120db	büyük opera sesi
110-120db	opera sesi
100-110db	opera komik sesi
90-100db	operet sesi
80-90db	konser sesi
- **Sesin tınısı:**Cura'ya göre; sesin en zor tanımlanan özelliğidir. Sesin tınısı titreşim kaynağına, kaynağın cinsine ve ortama göre değişiklikler gösterebilir. Her insanın doğal bir ses tınısı vardır. Ancak tını, rezonatörlerin, larenksten çıkan temel sesle uyumlu olarak çalışmasıyla belirlenir (Çevik, 1999, 15).

İnsan gırtlığı; müzik üreten ve oluşturan araçların içerisinde en önemli olanıdır. Yine insan gırtlığı, ses üreten aletlerin hepsinden daha çeşitli, bizi etkileyici duygulu ve anlamlı sesler üretir. Çünkü insan sesi, beynin direkt olarak kontrol ettiği ve ürününü insanların beğenisine sunduğu tek enstrümandır.

İnsan sesleri, sanatsal kullanımda kadın sesleri ve erkek sesleri olmak üzere öncelikle iki ana gruba ayrılarak incelenir.

- Kadın sesleri
 - 1- Soprano
 - a-Dramatik
 - b-Lirik
 - c-Leger
 - d-Lirik koloratür
 - e-Dramatik koloratür
 - 2- Mezzosoprano
 - a-Lirik
 - b-Dramatik
 - 3- Kontralto
 - a-Oratoryo kontraltosu
 - b-Sahne kontraltosu

Kadın sesleri görüldüğü üzere önce üç ana gruba sona da kendi içerisinde ayrıca alt basamaklara ayrılmaktadır.

- Erkek Sesleri:
 - 1- Tenor
 - a-Dramatik
 - b-Lirik
 - c-Leger
 - 2- Bariton
 - a-Dramatik
 - b-Lirik
 - 3- Bas
 - a-Basprofondo
 - b-Baskantat
 - c-Basbuffa
 - d-Basbariton

Yine erkek sesleri de kadın sesleri gibi üç ana gruba ve kendi içerisinde de ayrıca alt basamaklara ayrılmaktadır (Çevik, 1999, 38).

Sanatsal olarak gruplara ayrılan insan seslerinde, ses tellerinin boyutları, ses genişliğini ve ses rengini belirleyen en önemli özelliktir. Genellikle geniş bir larenks, uzun ve geniş ses tellerine sahip insanlar, düşük frekanslı yani pes ses karakterine,

küçük larenks, kısa ve dar ses tellerine sahip insanlarsa yüksek frekanslı tiz ses karakterine sahiptirler. Yine larenkste bulunan ses tellerin boyutları da ses genişliğini ve kalitesini etkileyen en önemli anatomik özelliklerin başında gelmektedir. Değişik ses gruplarına ait tespit edilmiş ses tellerinin boyutları (uzunlukları) ise genel olarak şöyle belirlenmiştir:

Kadın Sesleri:

Soprano.....14-17mm

Mezzosoprano.....18-21mm

Kontralto.....18-19mm

Erkek Sesleri:

Tenor.....18-20mm

Bariton.....21-27mm

Bas.....24-25mm

Bilgin'e göre; sesin rengini, tınısını ve özelliğini etkileyen bir başka önemli etken de rezonans bölgeleri ve bu bölgelerin anatomik yapılarıdır. Genellikle büyük rezonans boşluklarına sahip olan insanlar düşük frekanslı (pes), küçük rezonans bölgelerine sahip olan insanlar ise yüksek (tiz) frekanslı seslere sahiptirler. Bunların yanı sıra damağın, larenksin yapısı ve boyutları, geniş bir soluk borusu ve larenks, iyi ve kaliteli bir sesin sahip olması gereken anatomik özelliklerdendir. Sinüs boşlukları rezonansta etkili olurken, burun rezonans dengesini sağlayan tek ve en önemli organdır (Çevik, 1999, 37).

Kadın ve erkek seslerini oluşturan organlar aynıdır. Ancak erkeklerde ses telleri daha kalın ve daha uzun, rezonans yapan boşluklar ise kadınlarınkine oranla daha geniştir. Erkek ses gurupları içerisinde dikkati çeken bir özellik ise, baritonların ses teli uzunluklarının baslara göre daha uzun olmalarıdır. Bas seslerin daha kalın ses çıkarmalarının nedeni ise, ses teli uzunluklarının baritonlara göre daha kısa ama ses teli çapının daha kalın olmasıdır. Titreşen ses telleri, gırtlak adı verilen kıkırdak dokudan oluşan kutunun içerisinde. Erkeklerde bu ses kutusu daha belirgin ve daha büyük bir şekildedir ve boyunun ön bölümünde hafifçe dışarı çıkmış durumdadır. Halk arasında adem elması olarak da adlandırılır. Ses özelliklerine göre

erkeklerde ve kadınlarda ses tellerinin saniyedeki titreşim sayıları ise şöyle belirlenmiştir:

Tenor:	128-427 Hz
Bariton:	106-341 Hz
Bas:	85-256 Hz
Soprano:	240-768 Hz
Mezzosoprano:	192-460 Hz
Alto:	100-512 Hz (Davran, 1997, 82)

İnsan sesinin anatomik yapısı ve özellikleri, sesin özelliğine göre ne kadar sınırlara yakınsa sesin kalitesi o derece artmakta ve sanatsal olarak çıkardığı seslerde sesin özellikleri o derece ön plana çıkmaktadır.

İnsan sesinin oluşması üç ana sistem sağlar. Bu sistemlerin görev ve işleyişleri kısaca şöyle açıklanabilir:

1- Solunumu kontrol etmeyi sağlayan solunum bölgesi; (Akciğerler, diyafram, kaburgalar, iç ve dış göğüs kasları, karın kasları ve soluk borusu) Solunumun görevi her şeyden önce insanın yaşamını sürdürmesi için oksijenin vücuda girmesini sağlamaktır. İnsan bedeni, karın solunumu ve göğüs solunumu olmak üzere iki çeşit solunum uygular. Doğru ve düzgün bir ses üretimi için iki solunum sistemi de gereklidir, ancak ağırlıklı olarak karın kasları ve diyafram kasının etkin olarak kullanıldığı abdominal solunumu sesin sanatsal olarak kullanımında tercih edilmektedir. Solunum sistemi karmaşık bir fizyolojik süreçtir.

Temeli bilimselliğe dayanan iyi ve doğru şarkı söyleyebilmek, söyletebilmek ve şarkı söylemesini öğretebilmek için, solunum fizyolojisini ve anatomisini de iyi bilmek gerekmektedir. Eğitimli bir sesin kalitesi çoğunlukla nefesin, larenks ve çevresindeki kas gruplarının koordinasyonunun bir sonucu olarak ses tellerinde tonlanması ile ilişkilidir.Şarkıcının nefes kontrolünü kavramsal olarak algılamış olması sadece boğaz bölgesindeki kasları değil tüm vücut kaslarını doğru kullanmasını sağlar ki buda ses kalitesini doğrudan etkiler.Solunum organları

akciğerler, göğüs boşluğu, intercostal kaslar, diyafram ve karın kasları olarak sıralanabilir(Miller, 1977, 7).

Solunum sistemi:

a-Ağız boşluğu, burun boşlukları, farenks, larenks, akciğerler, trakea

b-Göğüs kafesi ve kasları

c-Soluk alma adaleleri

d-Soluk verme adalelerinden oluşur.

Solunum sistemi kasları da üç ana gruba ayrılırlar. Bunlar; kaburga kasları, karın kasları ve omuz kaslarıdır. Kaburga kasları, kaburga kemikleri arasında bulunan soluk almamızı ve soluk vermemizi sağlayan kaslardır. Yani iç ve dış interkostal kaslar gevşeme ve gerilme hareketlerini birbirine zıt hareketlerle yaparak göğüs kafesi kaburgaları ve omurgayı genişleterek ya da küçülterek soluk alıp verme hareketini sağlamış olurlar. Şarkı söylemede kullanılan en işlevsel soluk alma kası diyafram kasıdır. Kalp ve akciğerleri, karın ve iç organlardan ayırır. Diyafram, gevşeme pozisyonunda bir yay görünümündeyken; soluk alınıp göğüs kafesi genişlediğinde gerilerek göğüs kafesinin genişlemesini, hacminin artmasını ve dışarı verilen havanın kontrollü olarak boşaltılmasını sağlar. Karın bölgesinin en önemli kası, “Rectus Abdominis” tir. Soluk verme kası olarak kullanılır. Göğüs kafesindeki kaburga kemiklerinden beş, altı ve yedincisine kadar uzanırlar.

Solunum sisteminde omuz kasları da soluk alma için önemlidir. Göğüs kafesini, kaburgaları ve omuzları birbirine bağlarlar. Şarkı söylemede ses üretimi, nefes verme denetimi ile sağlandığından bu kaslar şarkı söylemede kullanılmaz.

2-Ses tellerinin tutunduğu ve havanın belirli bir basınçla ses tellerini titreştirdiği ve sesin titreşim yoluyla ilk olarak oluşturulduğu larenks-gırtlak bölgesi. Akciğerlerden gelen havanın, larenks kutusu içine yer alan ses tellerini belirli bir basınçla titreştirmesi ile ses üretilmiş olur. Oluşturulan bu ses, rezonatörler yardımıyla büyütülür, armonikleri güçlendirilir ve son halini alır. Larenksin dış kasları ise larenksi aşağı-yukarı hareket ettirir, aynı zamanda larenkse tutunmuş olan

ses tellerini de larenksle birlikte eş zamanlı olarak hareket ederek, çıkarılacak olan sesin niteliğini, karakterini, rengini ve tınısını belirleyecek şekilde pozisyon alarak çıkarılan sesin karakterini ve kalitesini belirler.

3-Oluşturulan sesin iletimi ve sese bir takım özelliklerin (tını, renk, gürlük) katıldığı rezonatör bölgeler ise şöyle sıralanabilir(Göğüs, gırtlak bölgesi, ağız, dil, damak, burun ve sinüsler). Akciğerlere alınan havanın istenilen basınçta larenkste bulunan ses tellerini titreştirmesi sonucunda ilk ses oluşturulmuş olur. Oluşturulan bu ses, renksiz ve volümsüzdür. Sese özellik katan armonik olarak zenginleşmesini sağlayan ise rezonans boşluklarıdır. İnsan sesine, konuştuğu dilin tüm özelliklerini, inceliklerini ve ifade gücünü kazandıran rezonansın niteliğidir. Sese rezonans katan en önemli bölgeler; göğüs, farenks, ağız, sert ve yumuşak damak, kafatası boşlukları ve burundur. Her rezonatör bölgenin kendine özgü bir görevi ve işlevi vardır.

Rezonans bölgelerinin; yerinde, zamanında ve dikkatli kullanılması ses, sağlığı açısından büyük önem taşımaktadır. Rezonans bölgelerini kullanmayan ya da kullanmayı bilmeyen kişiler, seslerini büyütmek için ses tellerine daha fazla yüklenecekler, zorlayacaklar ve beklide ses sağlıklarını kaybedeceklerdir. Sesini duyurmak için rezonatörler kullanmadan ses üreten bireyin sesi zamanla bağırtı şeklini alacaktır. Rezonans bölgelerinin kullanılması yalnızca ses eğitimi alanlar için değil temelde tüm bireyler için örneğin; mesleki anlamda öğretmenler, tiyatrocular ve çok konuşmayı gerektiren meslekler için de gereklidir.

Sesi oluşturan ve sese özellik katan çeşitli rezonans bölgeleri ve önemleri de şöyle açıklanabilir:

Göğüs ve göğüs boşluğu; özellikle kalın seslerin güçlü, volümlü, tınlı ve harmoniklerinin zenginleşmesini sağlar.

Larenks-gırtlak bölgesi, ses tellerinin titreşerek sesin ilk olduğu bölgedir. Ses çıkarmaya ve yaymaya elverişli bir pozisyonda olması gerekmektedir. Ağız boşluğuna kadar uzanır ve tınının oluşmasına yardımcı olur.

Farenks arka duvarı ve farenksin bütün bölümleri, nazofarenks, üst rezonans bölgesi, yumuşak damak ve sinüsler, sesin oluşumunda etkili bölgelerdir.

Ağız bölgesi; damak, dil, diş, dudak, çene yardımıyla sese şekil vermeyi sağlar. Dil, ağız boşluğunu doldurarak gırtlaktan çıkan sesin boğumlanmasında en önemli görevi üstlenir. Dilin ucu diş ve dudaklar harflerin oluşturulmasını sağlarken dil kökü de yumuşak damağın hareketlerine yön verir. Ağız boşluğunun genişletilmesi kaliteli ses üretilmesinde en önemli etkenlerden biridir. Dil kökünün aşağı doğru hareket ettirilmesiyle yumuşak damak yukarı doğru hareket ederek ağız boşluğunun genişletilecek ve dolayısıyla çıkarılacak olan sesin daha tını ve rezonans bakımından zenginleşmesi sağlanacaktır.

Çene ise aşağı-yukarı ve yanlara hareket edebilmesi sayesinde ağız boşluğunun genişlemesine ve sesin rezonansının güçlenmesine, harflerin boğumlanmasına yardımcı olur.

Damak, sert ve yumuşak olmak üzere iki bölümden oluşur. Sert damak larenksten gelen titreşimlerin kafadaki rezonans bölgelerine yansıtılmasını sağlar, yumuşak damak ise hareket kabiliyeti sayesinde solunum sırasında gevşeyerek burunla larenks ve soluk borusu arasındaki bağlantıyı sağlar ve yutkunma sırasında nefes yolunu kapatır. Daha sonra küçük dille beraber yukarı doğru çekilerek ağız boşluğunun genişlemesine yardımcı olur.

Burun ve burun boşlukları sese özellik katan en önemli organlardandır. Şarkı söylemede sese rezonans katma özelliği kadar; şarkı söylemenin en temel basamağı olan doğru, düzgün şarkı söylemeyi sağlayacak havayı almaya da yardımcı olacaktır. İyi bir şarkıcının ya da şan eğitimi alan bireyin burun yapısının, fiziksel ve anatomik olarak düzgün ve bir rahatsızlığının olmaması gerekmektedir (Çevik, 1999, 16).

Görüleceği gibi; yukarıda belirtilen bu üç ana bölge ve bu bölgelere yardımcı olan alt bölgelerin birbirleriyle uyumlu ve kusursuz çalışması sonucunda ses denilen materyal oluşur. Elde edilen sesin bir plan, sistem, süreç ve hedefe yönelik, kontrollü

olarak işlenmesi, çalıştırılması, eğitilmesi, geliştirilmesi ve sese sanatsal özelliklerin katılması süreci ise ses eğitiminin konusudur.

Ses bir üründür.Eğitilecek kişi sesin oluşumuna etki eden faktörlerin neler olduğunu bilmedikçe, bu faktörlerin ürüne nasıl etki ettiğini ayıramadıkça sesini geliştirmeye yönelik çalışmalardan olumlu sonuç alınamaz(Mancester, 1907)

Ses eğitimi; bireylerin seslerini konuşmada ya da şarkı söylemede kullanmak üzere seslerini doğru ve etkili kullanabilmeleri için gerekli davranışların kazandırıldığı şan eğitimi, koro eğitimi, gibi konuları da içine alan özel bir eğitim alanıdır.

Geçmişten günümüze değin müzik eğitimi bölümlerinde ses eğitimi dersleri, birçok isimle adlandırılmaya çalışılmıştır. Müzik eğitimi veren kurumlarda insan sesinin geliştirilmesiyle ilgili olarak verilen planlı eğitime yönelik derslere; Şan-Şan Eğitimi-Ses Eğitimi, Bireysel Söyleme, Bireysel Ses Eğitimi, Koro, Toplu Söyleme ve Konuşma Eğitimi gibi isimlerle karşılık bulunmaya çalışılmıştır.

Ses eğitimi genel olarak “Şan” ya da “Şan Eğitimi” olarak adlandırılmaktadır. Türkçe’ye Fransızca “Chant” sözcüğünden geçmiştir. Sese; dayanıklılık, sağlamlık kazandırmak için sesi işlemek yetiştirmek, sesle şarkı söyleme sanatıdır. Aynı zamanda insan sesiyle oluşturulan müziksel ve teknik sesler bütünü olarak da adlandırılmıştır.

İnsan sesinin şan açısından eğitilmesinin temelinde, ses çıkarırken kullanacağı organları doğru ve etkili kullanmayı öğrenme ve öğrendiği bu davranışları kullanarak, doğru ve güzel şarkı söylemesi hedeflenir.

Ses eğitimi, müzik eğitiminin sesle ilgili her türünde ve her düzeyindeki eğitim basamağında uygulanmalı ve insan sesinin kullanılmasıyla ilgili olarak da konuşma eğitimi, şan eğitimi gibi ses eğitimi türlerini de içine almalıdır.

Ses eğitimi ya da bir başka ifadeyle şan eğitimi; ses, nefes, dil (lisan) gibi sesi oluşturan organlara ait anatomi bilgisinin bilinmesi ve doğru kullanılması ve öğrenilmesiyle oluşturulmalıdır. Mesleki ses eğitiminde süreç çok önemli bir etkindir. Şan eğitimi derslerinde somut bilgilerle örnekler çok kısıtlı kalmaktadır. Çoğu zaman öğrenci öğretmenini taklit ederek, sesini öğretmenine uydurarak duyduğu sesleri çıkarmaya çalışmaktadır. Öğrenci bu aşamada duyuşsal olarak öğretmenin çıkardığı sesleri anlamakta ancak kendi bedeninde çok basit alıştırılarda dahi olsa bunları başarıyla uygulaması zor olmaktadır. Şüphesiz ki öğrenci, belirli bir aşama kaydettikten sonra geriye dönüp baktığında, söylemekte zorlandığı ezgi yada alıştırımları daha farklı bir gözle değerlendirmektedir. Bu açıdan ses eğitiminde başarılı olabilmek için öğretim süreci çok önemli bir unsurdur.

Ses eğitimi matematiksel bir bilim değildir. Ses eğitiminde öğrenmenin gerçekleşebilmesi için bedenin de doğru ve etkili ses çıkarmak için gerekli davranışları öğrenmesi gerekmektedir. Ses eğitiminde esas olan, beynin vücudumuzun ses çıkaran organlarını yeterince ve anında koordine edebilmesidir. Şan eğitimiyle, beyin bilinçli olarak sese yönlendirilmeli, yapılan alıştırımlarla ise ses, sürekli kontrol edilmeli ve bu çalışmalar mutlaka bir uzman gözetiminde uygulanmalıdır.

Sesin oluşumunu etkileyen en önemli etkenlerden bir diğeri de insan ruhunda ve fizyolojisindeki değişikliklerdir. Bu değişiklikler, sesin oluşmasını önemli ölçüde etkilemektedirler.

Müziksel davranış alanları olarak adlandırabileceğimiz, bireyin sesini konuşmada ve şarkı söylemede doğru, etkili ve teknik olarak kullanılmasına yönelik olarak beceri kazandırılması müzik öğretmenliği eğitiminde önemli bir yer tutan ses eğitimi alanı içerisinde yer almaktadır. Ses eğitimi bireyin sesini anatomik ve fizyolojik yapı özelliklerine uygun olarak sanatsal ve eğitsel amaçlara yönelik olarak belirli bir teknikle güzel ve etkili kullanabilmesi için gerekli davranışların öğretildiği süreçtir. Çevik'e göre; ses eğitimi üç ana başlık altında toplanabilir. 1-Bireysel ses eğitimi. 2-Kümesel ses eğitimi (oda müziği) 3-Toplu ses eğitimi (koroda ses eğitimi)

Bireysel ses eğitimi, temel ses eğitimi ve ileri ses eğitimi (şan) olmak üzere ikiye ayrılır. Temel ses eğitimi her yaş ve özellikteki sesler için eğitsel amaçlar doğrultusunda konuşma ve şarkı söyleme sesinin geliştirilmesine yönelik davranışların kazandırılmasıdır. İleri ses eğitiminde ise sesin mutasyon dönemini tamamlamış olması, sesin ileri teknik ve yöntemleri uygulayabilecek fiziksel ve anatomik yapıya ve kaliteli bir ses materyaline sahip olması gerekmektedir. (Çevik, 2006, 646)

Töreyin'e göre; şan Eğitimi: Fransızca chant sözcüğünden dilimize geçmiştir. İnsan sesine dayanıklılık ve sağlamlık kazandırmak üzere sesi geliştirmek, işlemek, teknik beceri kazandırmak anlamına gelmektedir. Günümüzde, müzik eğitimi çevrelerince yukarıdaki açıklamaları da içine alacak biçimde güzel şarkı söyleme, sesi doğru ve etkili kullanma, daha çok opera eserlerinin tür, dönem özelliklerine göre seslendirilmesini amaçlayarak bireye davranışlar kazandırarak opera şarkıcılığı eğitimini çağrıştırır.

Bireysel Ses Eğitimi: Ses eğitimi, bireyin sesini etkili kullanmasına yönelik olarak, müzik eğitiminin ses eğitimini ilgilendiren her alanında yani genel, amatör, mesleki müzik eğitimi türlerinde dil ve konuşma ile ilgili problemlerin giderilmesinde ve fiziksel müdahaleler sonucu insan sesinde oluşan rahatsızlıkların ve kusurların giderilmesinde ses eğitiminin temel ilkelerinden yararlanarak bireye sesini daha etkili, doğru ve bilinçli kullanabilmeyi ve güzel şarkı söylemeyi amaçlamaktadır. Müzik eğitimi bölümlerinde öğrencilere verilen ses eğitimi; amaç, kapsam ve içerik olarak incelendiğinde, verilen eğitimin daha çok şarkı söyleme eğitimi olarak uygulandığı görülmektedir (Töreyin, 1999, 2).

Müzik eğitimi bölümlerinde öğrenciler ağırlıklı olarak yabancı kaynaklı ezgi, metot ve şarkılarla ses eğitimi derslerini sürdürmektedirler. Türk müziğine dayalı ezgi, metot ve şarkılar, kaynak yetersizliğinden dolayı çok sınırlı sayıda kullanılmaktadır. Ulusal kültürümüzün, dilimizin, müziğimizin korunması, geliştirilerek gelecek kuşaklara aktarılabilmesi için ses eğitimi alanındaki bu boşluğu doldurmak üzere özellikle müzik eğitimcilerine ve bestecilere fazlaca iş düşmektedir.

Aynı zamanda ses eğitimi veren müzik eğitimcisi de Türk müziği konusunda bilgili ve donanımlı olmalı, aldığı eğitimi Türk müziğine de uygulayabilmeli ve uyarlayabilmelidir.

Müzik öğretmenliği A.B.D.'da şarkı söyleme eğitiminin yanı sıra öğretmenin bilgi ve donanımıyla doğru orantılı olarak sesin korunması ile de ilgili bazı bilgiler öğrencilere verilmektedir. Müzik öğretmenliği A.B.D.'da uygulanmakta olan ses eğitimi dersleri, konuşma ve diksiyon dersleri; ses fizyolojisi ve anatomisi dersleriyle desteklenmeli ve mümkünse paralel yürütülmelidir.

Yeni yapılanmaya dayalı olarak, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanan ve genel olarak şan/ses eğitimi adıyla adlandırılan dersin içerisinde, öğrencilere şu davranışlar kazandırılmaya çalışılmaktadır:

- a- Konuştuğu dili etkili ve güzel kullanmak
- b-Ses özelliklerini geliştirerek daha etkili ve verimli kullanmak
- c-Basitten zora doğru ve yerelden evrensele doğru repertuar oluşumu sağlamak

“Türkiye’de mesleki müzik eğitimi tarihine bakıldığında, 1916-1927 yılları arasında Darül-elhan’da ses eğitimi ile ilgili olarak ses bilgisi musiki kıraatı, vokal, koro ve teganni derslerinin okutulduğu görülmektedir, daha sonra 1936 yılında kurulan Ankara Devlet Konservatuarında anadal ses ve Gazi Eğitim Enstitüsü’nde 1941 yılından 1969 yılına kadar şan-koro derslerinin okutulduğu bilinmektedir. Daha sonra bu isimle programa alınan şan dersleri 1969 yılında değiştirilerek ses eğitimi (şan) şekline dönüştürülmüştür. Bu uygulamalar 1978-79 öğretim yılına kadar sürmüş daha sonra Gazi Eğitim Enstitüsü yüksek öğretmen okuluna dönüştürülerek Gazi Yüksek Öğretmen Okulu adını almış ve aynı kurumda şan dersleri toplu konuşma ve ses eğitimi adıyla yürütülmeye devam etmiştir.

Müzik öğretmenliği A.B.D.'da uygulanan ses eğitimi dersleri uzun yıllardan beri bireysel söyleme, bireysel ses eğitimi, şan eğitimi gibi değişik isimlerle verilmekte iken; bu derslerin yanında yer alan koro, oda korosu, diksiyon, eşlikli

söyleme vb. derslerin varlığı da çok yönlü ve çok boyutlu bir “Ses Eğitimi Anasanat Dalı”nın oluşmasında etken oluşturur (Töreyin, 1999, 1).

Bir müzik eğitimcisinin en önemli öğretim aracı sesidir. Sesini doğru, etkili ve güzel bir biçimde kullanan bir müzik eğitimcisi, daha etkin ve daha başarılı olacaktır. Ancak programlarda hem anadal hem de genel ses eğitimi derslerine bakıldığında dersin işleniş, amaç ve hedeflerine yönelik olarak yeterli ders saati ayrılmadığı görülmektedir.

Son yıllardaki müzik öğretmenliği programlarındaki uygulamalara bakıldığında ise müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki ses eğitimi alan derslerinde yapılan son değişikliklerle sadece birinci yıl (1. ve 2. dönem) haftada iki saat iki öğrenciyle uygulanması önerilen, yalnızca iki dönemlik “Bireysel Ses Eğitimi” ikinci yıl (3. dönemde) başlayıp son sınıfta biten haftada iki saatlik koro dersleriyle sınırlandırılmış ve boyutsuz ve yüzeysel dersler durumuna getirilmiştir. Eğitimin niteliğinde süreç çok önemlidir. Önceki programda haftada bir saat iki öğrenciyle iki yıla yani (4 döneme) yayılan bireysel söyleme dersi, sözde haftalık ders saati süresi artırılmış (haftada iki saat iki öğrenci olarak önerilmiş) ve eğitim süreci ise bir yıl yani iki döneme indirilmiştir(Töreyin, 1999, 1).

Mesleki müzik eğitimi alanında ses eğitiminin yeri ve öneminin çok büyük olduğu unutulmamalıdır. Bir müzik öğretmenin en önemli materyali sesidir ilkesinden hareketle, sesini iyi kullanamayan bir müzik öğretmenin başarılı olması da beklenemez. Başarılı bir müzik öğretmeni, sesini doğru ve anlaşılır bir biçimde kullanmalı, eğitim programına yönelik yeterli kaynak ve dokümana sahip olmalı, ses fizyolojisi ve ses sağlığı konusunda yeterli bilgiye sahip olmalı, her şeyden önemlisi ise bireye vereceği eğitim ve öğretimin bilincinde olmalı ve hiçbir konuyu atlamayıp geçiştirmemelidir.

Ses eğitiminde hedeflenen bireyin aldığı eğitim doğrultusunda iyi ve güzel şarkı söylemesidir. Dolayısıyla şarkı söyleme sesinin özellikleri de kısaca şu şekilde açıklanabilir:

Şarkı Söyleme Sesinin Özellikleri: Akciğerlerden gelen havanın ses tellerini titreştirmesi sonucunda sesin oluşmasına fonasyon denilir. Şarkı söyleme sesinin kaliteli olabilmesi için sese yansıyacak en küçük bir olumsuzluğun bulunmaması gerekmektedir. Bireyin psikolojik olarak rahat olması ve kendisini şarkı söylemeye hazır hissetmesi, sesini doğru çıkarmasına ve kullanılmasına yardımcı olacaktır. Bireyin kendisini rahatlatması ve şarkı söylemeye hazırlaması ise soluk denetimini sağlamasıyla olacaktır.

Şarkı söyleme sırasında bireyin kaslarında ve larenksinde meydana gelen gerilmeler, sertlikler ya da aşırı gevşeklik ve serbestlik, üretilen sesin istenilen kalitede olmasını engelleyecektir.

Şarkı söyleme sesinin kalitesini belirleyen en önemli özelliklerden bir diğeri de çıkarılan seslerin frekans değerlerinin tam olup olmadığıdır. Sesin frekans olarak tam ya da temiz söylenip söylenmediğini kontrol edecek olan organ kulaktır. Kulağın, çıkarılan sesleri sürekli olarak denetlemesi ve kontrol etmesi gerekir.

Ses unsurunun bireylere göre farklılık gösteren en önemli özelliklerinden bir diğeri de volümüdür. Sesin volümü (gürlüğü-şiddeti) soluk basıncına, ses tellerinin boyutuna ve rezonans bölgelerinin genişliğine göre değişik özellikler göstermektedir.

Ses eğitimi alan bireylerde, yapılan egzersizler ve çalışmalarla soluk denetimi geliştirildiğinden, sesin armonikleri zenginleştirildiğinden ve rezonans bölgeleri daha etkin kullanıldığından dolayı; sesin gürlüğünde de olumlu yönde gelişmeler kaydedilmektedir.

Kaliteli bir seste olması gereken bir diğer özellik ise vibratodur. Vibrato olmadan çıkarılan ses düz bir ses olacak ve müzikal bir nitelik taşımayacaktır.

İnsan ses üretimi; ses organlarının boyutu ve rezonatör bölgelerin dokusal yapısına göre sınırlıklar arz eder. Bu sınıra, ses sınırı ya da vokal register de denilir.

Çıkarılan bu sesler, erkeklerde göğüs- kafa- falsetto, kadınlarda ise göğüs-orta-kafa sesleri ya da registerleri olarak adlandırılır.

Erkeklerde; bas sesler için genelde göğüs sesi kullanılırken, tiz tonlar da kafa sesi tercih edilir. Basların falsetto sesleri kullanmaları zordur. Tenor sesler; normalde göğüs ve kafa seslerini, tiz tonlarda ise falsetto seslerini kullanırlar. Kadın seslerinde ise soprano ses grubunda genelde kafa sesi, alto ses grubunda ise göğüs sesi kullanımı görülür.

Bireyin sesi eğitilirken, sesin registeri üzerinde önemle durulmalı ve yapılan alıştırmalar sadece bir ses bölgesine yönelik olarak yapılmamalı, bireyin bütün tonları geliştirilmelidir. Bir registerden başka bir registre geçişlerde geçiş tonları belli edilmeden, sesi kırmadan, seste renk, tını ve volüm değişiklikleri yapmadan sesin çıkarılmasına gayret gösterilmelidir. İyi eğitilmiş seslerde register geçişleri fark edilmemektedir (Çevik, 1999, 35).

Müzik öğretmenliği programında ses eğitimi ve öğrenimi alan bir müzik öğretmeni adayı, şan eğitimi yoluyla sesini en iyi biçimde kullanmayı öğrenecek, ulusal ve evrensel müzik eserlerini tanıyarak, yorumlama ve müzik dağarcığı oluşturarak mesleki birikimini artıracaktır.

Ses Eğitiminde Geleneksel Müziklerimizin Yeri ve Kullanım Durumları:

Türk müziği Anadolu'ya Orta Asya'dan kopuzun sapında sistemleşmiş olarak gelmiştir. Türkler tarih boyunca gittikleri her bölgeye uygarlık ve kültürlerini götürmüşler, dolayısıyla Türk müziğini de yayma olanağı bulmuşlardır.

Geleneksel özellikler taşıyan müzikler, o toplumda yaşayan bireyler tarafından daha çabuk benimsenmekte, sevilme ve öğrenilmekte ve kültürel bir miras olarak gelecek kuşaklara aktarılmaktadır. Bu nedenle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okuyan öğrencilerin eğitim sürecinde, geleneksel müziklerimize daha çok yer verilerek kültürel mirasımızın gelecek kuşaklara eğitim yolu ile daha güvenli bir biçimde aktarılması sağlanmalıdır.

Türk Halk Edebiyatı, anlam ve içerik bakımından çok geniş bir alanı kapsar. Müzik alanı içerisinde Türk Halk Müziği'nin kökleri, İslamiyet'ten önceki devirlere kadar uzanmaktadır. Türk Halk Müziği'nin tarihi, bir başka deyişle Türklerin tarihi kadar eskidir. “Türkü” terimi, Türk kelimesinden gelmektedir. Bu sözcüğe nispet eki eklenerek “Türki” haline getirilmiş ve zamanla bu sözcük, “Türkü” biçimine dönüşerek halk tarafından benimsenmiştir.

Anadolu'ya gelen Türkler, müzik kültürlerini de beraberlerinde getirmişler ve kendisinden önce bu topraklar üzerinde yaşamış ve kültürlerinden izler bırakmış Lidya, Frigya, Hitit, Helen, Bizans ve diğer uygarlıkların kültürleri ile de etkileşerek ve çoğunlukla da baskın bir kültür olarak, bir sentez oluşturmuşlardır.

Geleneksel Türk Halk Müziği iki ana başlık altında toplanabilir:

- 1-Çalgısal THM
- 2-Sözselsel (söze dayalı)THM

Bir başka yaklaşıma göre de;

- 1-Uzun havalar
- 2-Kırık havalar

Halk müziği, ait olduğu toplumun kültür birikimlerini bütün boyutuyla işleyen ve aktaran sözlü ve sözsüz ezgilerdir. Bu ezgi yada eserlere halk müziği denilmesinin sebebi şu şekilde açıklanabilir.

1-Anonim olması (ancak insanın ekonomik ve sosyal açıdan gelişmesi sonucu artık eserlerin kaynağı bilinmekte olduğundan anonim olma yani ilk yaratıcısının bilinmemesi gibi bir durum günümüzde ortadan kalktığı için bu özellik şu an için geçerliliğini yitirmiştir).

- 2 –Kırdan kente doğrudur.
- 3- Halkın ortak malıdır.
- 4-Kulaktan kulağa ve usta çırak ilişkisine dayalı olarak sürdürülür.
- 5-Genel yapısı basit ve anlaşılırdır.
- 6-Sanat yapma kaygısıyla oluşturulmaz.

- 7-Yöresel dil ve müzik özelliklerini yansıtır.
- 8-Geleneğini korur ancak kurallara bağımlı değildir.
- 9-Halkın tüm yaşamını konu alır (Kaygısız, 2000, 176).

Geleneksel Türk Halk Müziği, kendine özgü çalgıları, kendine özgü çalış ve söyleyiş tavrıları, türleri, biçimleri ve geniş dağarıyla; ulusal nitelikleri bünyesinde taşıyan halk biliminin diğerk dallarıyla da iç içe oluşan ve yöresel müziklerin birleşimiyle ortaya çıkan bir müzik türüdür. Türk Halk Müziğinin özü, halkın içinden yetişmiş olan kişilerin adı ile bilinen ya da bilinmeyen halk sanatçılarının yaratımlarına dayanmaktadır. Türk Halk Müziğeri iki büyük kaynaktan beslenir; birinci kaynak aşıkler, ikincisi ise türkü yakıcılar. İşte bu iki grup halk sanatçıları, yetiştikleri yörenin müziğinin etkisinde kalarak türkülerini oluştururlar (Emnalar,1998, 25).

Türk Sanat Müziğinin kökeni ise; Türklerin Müslümanlığı kabul etmelerinden önceki dönemlere dayanmakla birlikte; 15. yy’da filizlenerek Osmanlılar döneminde saray çevresinde gelişmiş ve 19. yy’ a geldiğinde kent halkınca da benimsenmiş beğeni düzeyi yüksek kentsel bir müzik türü olarak gelişmiştir.

Klasik Türk Müziğeri iki türde ele alınmaktadır. Bunlar; dinsel müzikler ve dindışı müziklerdir. Dinsel müzikler en genel anlamda cami müziğeri ve derviş müziğeri, dindışı müzikler ise çalgısal ve sözlü müzikler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Bahsedilen mevcut ana türler ise çok sayıda alt kol ve formlara ayrılmaktadır.

Geleneksel müziklerimiz özünü yüzyıllardır Türklerin yerleşip yaşadığı yerlerden almış ve değışip gelişerek bu günlere kadar gelmiştir. Geleneksel müziklerimiz micro ses sistemine dahil olup; yatay anlamda nağme müziğeri eksenine dayanır. Klasik Türk Müziğeri eşit olmayan 24 perdeden (Arel-Ezgi-Uzdilek’e göre), Türk Halk Müziğeri ise yine birbirine eşit olmayan 17 perdeden oluşmuştur. Oysa Batı müziğeri ses sistemi birbirine eşit (Tampere) 12 perde ve macro ses sistemine dayanmaktadır. Ancak bu demek değıldir ki, bu iki kültüre ait müzik sistemi hiçbir koşulda yan yana gelemmez. Bu amaçla öteden beri uygun koşullar sağılanarak bu

konuda denemeler yapılmış ve yapılmaya da devam edilmektedir. Zira bu hususta Atatürk'ün “Müziğimizi genel son müzik kurallarına göre işlemek ve çağa ayak uydurmak mecburiyeti vardır” sözü unutulmamalı, evrensel normlara olabildiğince kendi kültürel kimliğimizi koruyarak katılım sağlamanın yolları araştırılmalıdır (Albuz, 2001, 77).

Dolayısıyla Türk kalarak çağdaşlaşabilmek için, evrensel değerlerden yararlanan Çağdaş Türk kültür ve sanat ürünlerinin yaratılması ve ülke çapında yayılması için çaba sarf etmek ön koşuldur.

Çağdaşlaşma yolundaki istek inancını bir çok alanda kanıtlamış olan Türk insanının, müziğin her türü hakkında da bilgi sahibi olmak istemesi, en doğal hakkıdır. Bu bağlamda özgün bir müzik türü ve aynı zamanda ulusal kültürümüzün de önemli bir parçası sayılan geleneksel müziklerimizin müzik öğretim programlarında yer alması ve öğretilmesi de müzik kültürümüz açısından önem taşıyacaktır (Gedikli, 1994, 93).

Geleneksel müziklerimizin eğitim müziğine dönük uygulamalarında Klasik Türk Müziğine olduğu kadar, Türk Halk Müziğine de oldukça yer verilmekte ve bu iki tür, bir bütün olarak ele alınmaktadır. Bugüne değin yapılan çalışmalar ışığında, geleneksel müziklerimiz kaynaklı özgün ürünler ortaya çıkmış ve eğitim müziği amaçlı olarak da kullanılmaya başlanmıştır.

Konuyla ilgili olarak, Olgun'un geleneksel kaynaklı müziklerimizden hareketle keman eğitimine ilişkin görüşlerini ses eğitimine uyarlamak mümkündür. Buna göre;

- Başlangıç aşaması için kulağın tanıdığı dizilerle ses eğitimi yapmak, ilerlemede ve motivasyonda kolaylıklar sağlayacaktır.
- Bilindik melodilerin özellikle başlangıç aşamasında kullanımı, denetimi de kendiliğinden beraberinde getirecektir.
- Geleneksel müziklerimizden hareketle Çağdaş Türk Müziğine ve oradan da

evrensel müziğe geçiş yolu daha kolay olacaktır.

- Müzik öğretmeni adaylarının ihtiyaç duydukları anda ellerinin altında bulabilecekleri geleneksel müziklerimize dayalı bir repertuar olacaktır.
- Uygulanan bu yaklaşım ve deneme süreçlerinde, yeni ürünlerin ortaya çıkması özendirilmiş ve teşvik edilmiş olacaktır.
- Geleneksel müziklerimize dayalı söyleme biçimlerine ilişkin oluşacaktır (Olgun, 1994, 124).

Bilindiği gibi uluslararası müzik arenasında yedirimli ses sistemi dizgesi, (Tampereman) ortak dizge olarak kullanılmakta, müzik yapıtları da bu seslerle yaratılmakta ve icra edilmektedir. Geleneksel müziklerimizin kendine özgü komalı ses sistemleri ise sadece ulusal anlamda geçerlilik gösterip, uluslar arası bir standart taşımamaktadır. Bu sebeple şu an için tutulması gereken en geçerli yol, kendi müziklerimizle birlikte ortak değerler dizgesine katılmak olmalıdır. Aksi, Türk Müziğinin evrensel açılımına bir engel teşkil edecektir.

Sonuç olarak, ister Geleneksel Türk Müziği, isterse Çağdaş Türk Müziği olsun, tüm bu türler bize aittir. Her biri Türk insanı için farklı değerler bütünüdür. Hiç biri diğerinin alternatifi değildir.

Türk müziğine ilişkin çokseslilik çalışmalarında, geleneği özümseyerek birtakım sentezler ortaya koyabilmek için;

- Geleneksel müziklerimizi iyi tanımak
- Geleneksel müziklerimizin teknik yapısını iyi bilmek
- Gerekli hallerde geleneksel müziklerimizi çokseslilik boyutunda doğru analiz edebilmek
- Hem evrensel müzik normlarını, hem de geleneksel müzik normlarını iyi bilmek

önem taşıyacaktır.

Geleneksel müziklerimizin önemi kavranmalı, müzikte kültür erozyonunu önlemek için ulusal bir bilinçle, içerisinde geleneksel müziklerimizden ezgi, motif ve

dizilerin de yer aldığı eğitsel amaçlı ürünler daha çok yaratılmalıdır. Birey, yetiştiği topluma, çevreye ve onun değerlerine yabancılaştırılmamalıdır.

Müzik eğitiminde ulusal bir birlik sağlaması, geleneksel müziklerimize dayalı çağdaş ve kabul edilebilir ulusal bir şarkı söyleme biçimi geliştirilmesi ve bu hedefin tüm ulusa benimsetilmesi çabaları, çağdaş çoksesli Türk Müziği'nin gelişimi açısından büyük önem taşıyacaktır.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda yürütülen ses eğitimi (Şan) derslerinde, hedefler ve amaçlar sanatçı yetiştiren kurumlardaki hedeflerden ve amaçlardan farklı tutulmamalıdır. Ülkemizin müzik eğitimcilerini yetiştiren en köklü eğitim kurumlarından biri olan eski adıyla Musiki Muallim Mektebinde, uzun yıllar boyunca İtalyanca yabancı dil olarak okutulmuş ve ses eğitimi dersleri de İtalyanca metotlarla yürütülmeye çalışılmıştır. Bu durum yurt içinde nerdeyse tüm yaşantısı boyunca derslerinde Türkçe söyleyecek, söyletecek ve öğretecek olan müzik öğretmeni açısından bir handikap oluşturmakla birlikte, aynı zamanda da Türk diline ve müziğine dayalı ulusal söyleme biçiminin gelişmesine de engel teşkil etmiştir (Egüz, 1978, 1).

Ulusların dilleri (lisanları) şan eğitiminin temelini oluşturmalıdır. Toplumlar ve bireyler; duygu, düşünce ve isteklerini en güzel ve en anlamlı biçimde kendi dilleriyle ve kendi müzikleriyle ifade ederler. Öğrenciler ses eğitimi derslerinde, doğru bir teknikle şarkı söylemeyi öğrenmenin yanı sıra, konuştukları dili ve ulusal kültürlerine ilişkin müzikleri de en iyi biçimde öğrenebilmelidirler. Şan eğitimi, sadece ve sadece şarkı söyleme boyutuyla da sınırlı kalmamalı müzik öğretmenliği A.B.D.'da geleneksel müziklerimizden daha fazla yararlanma yoluna gidilmelidir.

Dolayısıyla; kendi müziği ve müzik türlerini yeterince irdelemeyen ulusların, başka uluslara ilişkin müzik türleri ve dolayısıyla da sanat olgularını yeterince kavrayabilmeleri çok zor olacaktır. Bu bakımdan kültür politikalarının da bu doğrultuda hazırlanmasının gerekliliği hususu asla göz ardı edilmemelidir.

1.1. Problem Durumu

Bu çalışmanın esas problem cümlesi; “Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Uygulanan Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Türk Müziğine Dayalı Ezgilerin Kullanım Durumu Nasıldır?” biçiminde oluşturulmuştur.

1.1.1. Alt Problemler

- 1.1.1.1. Bireysel ses eğitimi derslerinde, Türk müziğine dayalı ezgilerin kullanım durumu nedir?
- 1.1.1.2. Geleneksel müziklerimizin şan eğitimine uygunluk derecesi nedir?
- 1.1.1.3. Bireysel ses eğitimi derslerinde, geleneksel müziklerimize ilişkin eser seçimi aşamasında, tampere ses sistemine yakın dizilerin tercih edilme durumu nedir?
- 1.1.1.4. Günümüze değin uygulanan bireysel ses eğitimi derslerinde, geleneksel müziklerimize dayalı söyleme ekolü oluşmuş mudur?
- 1.1.1.5. Bireysel ses eğitimi derslerinde, öğrencilerin geleneksel müziklerimizi söylemede konusundaki beceri durumları ne düzeydedir?
- 1.1.1.6. Bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılan geleneksel müziklerimize ilişkin eserlerin yöresel özellikleri, seslendirme sürecinde herhangi bir probleme sebebiyet vermekte midir?
- 1.1.1.7. Bireysel ses eğitimi derslerinde, kullanılan geleneksel müziklerimize dayalı eserlerin yöresel özellikleri seslendirmede bir soruna sebebiyet vermekte midir?

1.1.1.8. Geleneksel müziklerimize dayalı eserlerin kullanımında şan tekniği açısından farklı ses gruplarına ait kaynak, eser ve notasyona ilişkin eğitim materyallerine ulaşılabilme durumları nedir?

1.1.1.9. Bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılan, geleneksel müziklerimize dayalı ezgi ya da eserlerin evrensel anlamdaki geçerlilik ve kullanılabilirlik durumu nedir?

1.1.2. Önem

Araştırmanın, “Bireysel ses eğitimi derslerinde, ulusal kültürümüzün ayrılmaz parçası olan geleneksel müziklerin kullanılabilmesi yönündeki inceleme, tespit ve önerileriyle; Türk Müzik Eğitimi/Ses Eğitimi’ne olumlu katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

1.1.3. Sayıtlar

1.1.3.1. Bireysel ses eğitimi derslerinin, geleneksel müziklerimize dayalı bölümünde içeriksel anlamda bazı problemler mevcuttur.

1.1.3.2. Araştırmada kullanılan kaynaklar, konuyu aydınlatacak niteliktedir.

1.1.3.3. Öğretim elemanlarınca anketlere verilen cevaplar, gerçeği yansıtır niteliktedir.

1.1.3.4. Araştırmada kullanılan yöntem ve teknikler, bu araştırma için geçerli ve güvenilirlerdir.

1.1.4. Sınırlılıklar

1.1.4.1. Bu araştırma, Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğretmenliği A.B.D. ile sınırlıdır.

1.1.4.3. Örneklem olarak seçilen Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalları lisans programı “Bireysel ses eğitimi ” dersi ile sınırlıdır.

1.1.4.4. Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğretmenliği A.B.D.’nda görev yapan ve örneklemini temsil eden öğretim elemanları ile sınırlıdır.

1.1.4.2. Ulaşılabilen kuramsal kaynaklar ile sınırlıdır.

1.1.4.4. Örnekleme olarak seçilen geleneksel - çağdaş eserlerle sınırlıdır.

1.1.5. Tanımlar

Hertz: Sesin bir saniyedeki titreşim sayısı. Kısaltılmış yazımı Hz .Bu akustik terimi Alman fizikçi Heinrich R. Hertz'in adını taşır.

Desibel: Bir akustik terimi olarak ses dalgalarını ölçmek için kullanılan logaritmik ölçü birimi.

Lirik: Ses müziğinde soprano ve tenor seslerin etkileyici, tatlı, yumuşak karakterde olduklarını belirtir.

Koloratür: Ses müziğindeki gelişkin düzeyiyle her çeşit süslemeyi ustalıkla yapan, kıvrak sesi, tekniği ve yeteneğiyle hızlı pasajları renkli figürler ve trillerle seslendirmeyi başaran soprano ses.

Baskantat: Ses tonunu iyi denetleyerek şarkı dolu, lirik ses özellikleriyle etkileyici bir biçimde olan ses sanatçısı.

Basprofondo: Güçlü kalın sesiyle heybet, ağırbaşlılık izlenimi yaratan ses sanatçısı.

Rezonans: Tınlayış, ötüm. Aynı ses yüksekliğinde harekete geçen iki titreşim kaynağından birinin titreşmeye başlaması halinde ötekinin de ona uyarak titreşimi sürdürmesi (Say, 2005, s.a.g.e.)

Tez metni içerisinde bahsi geçen, “**Geleneksel Müziklerimize Dayalı Ses Eğitimi**” söylemi ile Türk Halk ve Klasik (Sanat) Türk müziği menşeli öge ve unsurların otantik boyuttan hareketle evrensel boyuta açılım süreci kastedilmektedir.

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde yapılan araştırma ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgisi olan ve ulaşılabilen çalışmalara yer verilmiştir.

Uras (1998) de yaptığı “Türk Halk Müziği İcra Özelliklerinin Ses Eğitimi (Şan Tekniği) Açısından Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezinde, genel olarak Türk Müziğinin, özelde de Türk Halk Müziğinin ses eğitimine uygulanabilirliği konusunu sorgulamıştır.

Araştırma, yöntem olarak; uzman kişilerle görüşme ve Türk Müziği Devlet Konservatuarlarındaki ses eğitimi derslerinin işleniş biçiminin irdelenmesi yönü ile öne çıkmıştır.

Araştırma sonucunda, ses eğitiminin; sesini kullanan tüm bireyler için gerekli ve zorunlu olduğu, Türk Müziği Devlet Konservatuarlarında uygulanan ses eğitimi derslerinde de öğrencinin sesini kullanmada, teknik beceri kazanma ve repertuar oluşturma açısından büyük önem taşıdığı vurgulanmıştır.

Uras, araştırmasında en büyük teknik sorunlarından birisi olarak; sözlü eserlerin ses sınır ve özelliklerine göre belirlenmemiş olması ve bu durumun Türk Halk Müziği’nin toplu icrasında büyük problemler oluşturduğunu belirtmektedir.

Uras sonuç olarak ise batı müziği şan tekniğinin; sesin geliştirilmesinde ve teknik beceri kazandırılmasında yararlı olacağını ancak Türk Müziği’nin yapısal özellikleri bakımından da ayrıca Türk Müziği’nin üslup ve yapısına uygun bir “Şan tekniği-Ekolünün” oluşturulmasının önemi üzerinde durmuştur.

Tatlıdil (1998)’de İstanbul Teknik Üniversitesinde yaptığı “Şan Tekniğinin Türk Halk Müziğine Uygulanması ve Karşılaşılan Sorunlar” konulu yüksek lisans

tezi çalışması ile İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuarı'nda şan eğitimine bakışı ve uygulanış biçimini sorgulamıştır.

Tatlıldil, çalışmasında ses eğitiminin şan tekniği açısından bilinmesi gereken teknik konularına da yer vererek, mesleki açıdan sesini kullanan bireyler için ses eğitiminin gerekliliğini vurgulamıştır.

Araştırmada yöntem olarak kaynak tarama ve İstanbul Teknik Üniversitesi Devlet Konservatuarı öğretim elemanları ile yapılan görüşmeler yoluyla sınırlandırılmıştır. Kaynak tarama yolu ile şan eğitiminin teknik boyutu ele alınmış, öğretim elemanlarıyla yapılan görüşmelerde ise Türk Halk Müziğinin yapısal özellikleri açıklanmaya çalışılarak Türk Müziği ile Batı Müziği, şan tekniği açısından yapı ve üslup yönünden karşılaştırılarak değerlendirme yoluna gidilmiştir. Araştırma sonucunda ortak bir görüş olarak, Türk Müziği Devlet Konservatuarlarında şan eğitiminin yer almasının yararlı olduğu ve repertuar öğretmenleri ile şan öğretmenlerinin derslerini eş zamanlı ve birbiriyle bağlantılı işleyerek Türk Müziğinin üslup ve yapısını bozmadan şan eğitiminin Türk Müziğine uyarlanmasının uygun olacağı belirtilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1.Araştırma Modeli

Bu bölümde araştırmaya ilişkin olarak; yöntem, evren-örneklem, verilerin toplanması ve toplanan verilerin değerlendirilmesinde kullanılan yöntem ve teknikler yer almaktadır. Bu araştırma; Üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği programında yürütülen “Bireysel ses eğitimi” derslerinde kullanılan geleneksel müziklerimizin işlevi, durumu ve konumunu tespit etmeye yönelik, genel tarama modelinde betimsel bir alan araştırmasıdır.

3.2.Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye’deki Üniversitelerin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel sanatlar Eğitimi Bölümlerinin Müzik öğretmenliği Ana Bilim Dalları, çalışma evrenini; Gazi Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, 18 Mart Üniversitesi, 100.Yıl Üniversitesi, Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Cumhuriyet, Üniversitesi Atatürk Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ve Abant İzzet Baysal Üniversitelerinin Eğitim Fakültelerine bağlı, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalları ve örneklemine ise çalışma evrenindeki öğretim elemanları (20 kişi) oluşturmaktadır.

3.3.Verilerin Toplanması

Araştırmada yer alan nitel veriler daha çok kaynak tarama yoluyla, nicel veriler ise öğretim elemanlarına uygulanan anket formlarıyla elde edilmeye çalışılmıştır.

3.4.Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Kaynak tarama yoluyla elde edilen veriler, sistematik hale getirilip düzenlenmiş; anket ve görüşme formlarından elde edilen veriler ise Frekans (f) ve Yüzde (%) olarak sayısal değerlere dönüştürülüp tablollaştırılmış ve açıklanarak yorumlanmıştır. Anketlerin yorumunda “Tamamen” ve “Büyük Ölçüde” seçenekleri

birleştirilerek olumlu, “Çok Az” ve “Hiç” seçenekleri birleştirilerek olumsuz ve kısmen seçeneği ise etkisiz eleman olarak değerlendirilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, uzman görüşüne dayalı olarak öğretim elamanlarına uygulanan anketlerden elde edilen sonuçlar, tablolar halinde açıklanarak kısaca yorumlanmıştır.

Tablo: 4.1. Anketi Yanıtlayan Öğretim Elemanları ve Görev Yaptıkları Üniversitelere Göre Dağılımı.

ÜNVANLAR ÜNİVERSİTELER -	PROF.	DOÇ.	YRD. DOÇ	ÖĞR. GÖR.	ARAŞ GÖR.	OKUTMAN	TOPLAM
GAZİ ÜNV. MÜZİK EĞT. A.B.D.	*	*		*	**		5
ULUDAĞ ÜNV.MÜZİK EĞT.A.B.D.				*		*	2
18 MART ÜNV MÜZİK EĞT.A.B.D.				**			2
100. YIL ÜNV.MÜZİK EĞT. A.B.D.			*	*			2
GOP. ÜNV. MÜZİK EĞT.A.B.D.		*		*			2
SELÇUK ÜNV.MÜZİK EĞT.A.B.D.			**				2
CUMHURİYET ÜNV.MÜZİK EĞT.A.B.D.				**			2
ATATÜRK ÜNV.MÜZİK EĞT.A.B.D.					*		1
PAMUKKALE ÜNV.MÜZİK EĞT.A.B.D.				*			1
.A.İ.B. ÜNV. MÜZİK EĞT.A.B.D.				*			1
TOPLAM	1	2	3	10	3	1	20

4.2. Bireysel ses eğitimi derslerinde, Türk müziğine dayalı ezgilerin kullanım durumuna İlişkin Bulgu ve Yorumlar:

Tablo:4.2.1. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Türk Müziğine Dayalı Ezgilerin Kullanım Durumu.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	7	35
b) Büyük Ölçüde	6	30
c) Kısmen	4	20
d) Çok Az	1	5
e) Hiç	2	10
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Türk Müziğine Dayalı Ezgilerin Kullanım Durumu” na ilişkin olarak; öğretim elemanlarının %35’i tamamen, %30’u büyük ölçüde, %20’si kısmen, %5’i çok az, %10’u ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu durumda ankete katılan öğretim elemanları “Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Türk Müziğine Dayalı Ezgilerin Kullanım Durumu”na ilişkin olarak $\%35 + \%30 = \%65$ oranında olumlu ve $\%20$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%5 + \%10 = \%15$ ’i ise Türk Müziği ezgilerinin şan eğitiminde kullanım durumuyla ilgili olarak olumsuz yönde fikir belirtmişlerdir.

Tablo:4.2.2. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimizin Kapsadığı Yer Durumu.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	1	5
b) Büyük ölçüde	8	40
c) Kısmen	10	50
d) Çok az	1	5
e) Hiç	0	0
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimizin Kapsadığı Alan Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %5’i tamamen, %40’ı büyük ölçüde, %50’si kısmen ve %5’i ise çok az biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimizin Kapsadığı Alan Durumu”na ilişkin olarak $\%5 + \%40 = \%45$ oranında olumlu ve $\%50$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%5 + \%0 = \%5$ ’i ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir.

Tablo:4.2.3. Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında Uygulanan, Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Verilen Önem Durumu.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	1	5
b) Büyük ölçüde	2	10
c) Kısmen	11	55
d) Çok az	5	25
e) Hiç	1	5
Toplam	20	100

“Müzik Öğretmeni Ana Bilim Dallarında uygulanan, Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Geleneksel Müziklerimize Önem Verilme Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %5’i tamamen, %10’u büyük ölçüde, %55’i kısmen, %25’i çok az ve %5’i ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Müzik Öğretmeni Ana Bilim Dallarında uygulanan Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Önem Verilme Durumu”na ilişkin olarak $\%5 + \%10 = \%15$ oranında olumlu ve $\%55$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%25 + \%5 = 30$ ’u ise ilgili soruya olumsuz yanıt vererek bu derslerde geleneksel müziklerimize yeterli derecede önem verilmediği görüşündedirler.

Tablo:4.2.4. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Ezgi yada Eserlerin, Öğretim Durumuna İlişkin Olarak Başlangıç Sınıf Düzeyi.

Sınıf Düzeyi	f	%
a)1.Sınıf	15	75
b)2.Sınıf	3	15
c)3.Sınıf	1	5
d)4.Sınıf	1	5
e)Hiç	0	0
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Ezgi ya da Eserlerin, Öğretim Durumuna İlişkin Başlangıç Sınıf Düzeyi ”ne ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %75’i 1. sınıf düzeyinde, %15’i 2. sınıf düzeyinde, %5’i 3. sınıf düzeyinde, %5’i ise 4. sınıf düzeyinde öğretilmelidir biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; ankete katılan öğretim elemanları “Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Ezgi yada Eserlerin Öğretiminin, Başlangıç Sınıf Düzeyi”ne ilişkin soruya ağırlıklı olarak 1. sınıfı düzeyini referans göstermektedirler. Bu durum ise yapılandırmacı eğitim anlayışına ve öğretim süreçlerine göre uygun bir yaklaşım olarak görülmektedir.

Tablo:4.2.5. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğrenilen, Eserlerin Daha Sonraki Sürece İlişkin olarak Geleneksel Müziklerimizi Seslendirmede Yararlılık-Etkililik Durumu.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	1	5
b) Büyük ölçüde	7	35
c) Kısmen	5	25
d) Çok az	7	35
e) Hiç	0	0
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğrenilen, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Eserlerin Daha Sonraki Süreçte Geleneksel Müziklerimizi Seslendirmede Yararlanılabilme Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %5’i tamamen, %35’i büyük ölçüde, %25’i kısmen ve %35’i ise çok az katılmıyorum biçiminde görüş bildirmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğrenilen, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Eserlerin Daha Sonraki Süreçte Geleneksel Müziklerimizi Seslendirmede Yararlanılabilme Durumu”na ilişkin olarak $\%5 + \%35 = \%40$ oranında olumlu ve $\%25$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%35 + \%0 = 35$ ’i ise ilgili soruya olumsuz yönde yanıt vermişlerdir.

Tablo:4.2.6. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğretilmekte Olan Geleneksel Müziklerimize İlişkin Repertuarın, Mesleki Anlamda Kullanılabilme Durumu

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	1	5
b) Büyük ölçüde	8	40
c) Kısmen	7	35
d) Çok az	4	20
e) Hiç	0	0
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğretilmekte Olan Geleneksel Müziklerimize İlişkin Repertuarın, Mesleki Anlamda Kullanılabilirlik Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %5’i tamamen, %40’ı büyük ölçüde, %35’i kısmen ve %20’si ise çok az biçiminde görüş bildirmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Bireysel Söyleme Şan Eğitimi Derslerinde Öğretilmekte Olan Geleneksel Müziklerimize İlişkin Repertuarın, Mesleki Anlamda Kullanılabilirlik Durumu”na ilişkin olarak $\%5 + \%40 = \%45$ oranında olumlu, %35 oranında ise kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Öte

yandan öğretim elemanlarının $\%20 + \%0 = 20$ 'si ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir.

4.3. Geleneksel müziklerimizin şan eğitimine uygunluk derecesine İlişkin Bulgu ve Yorumlar:

Tablo:4.3.1. Geleneksel Müziklerimizin Şan Eğitimine Uygunluk Durumu.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	3	15
b) Büyük ölçüde	6	30
c) Kısmen	10	50
d) Çok az	1	5
e) Hiç	0	0
Toplam	20	100

“Geleneksel Müziklerimizin Şan Eğitimine Uygunluk Durumu”na ilişkin soruya, öğretim elemanlarının $\%15$ 'i tamamen, $\%30$ 'u büyük ölçüde, $\%50$ 'si kısmen, $\%5$ 'i ise çok az düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Geleneksel Müziklerimizin şan eğitimine hiç uygun olmadığı görüşünü belirten öğretim elemanı ise olmamıştır.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Geleneksel Müziklerimizin Şan Eğitimine Uygunluk Derecesi”ne ilişkin olarak $\%15 + \%30 = \%45$ oranında olumlu ve $\%50$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanları $\%5 + \%0 = \%5$ oranında ise “Geleneksel müziklerimizin şan eğitimine uygunluk derecesi”ne ilişkin soruya olumsuz yönde görüş bildirmişlerdir.

Tablo:4.3.2. Geleneksel Müziklerimizin Bir Kolunu Oluşturan THM Kolunun Şan Eğitimine Uygulanabilirlik Durumu.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	5	25
b) Büyük ölçüde	8	40
c) Kısmen	5	25
d) Çok az	1	5
e) Hiç	1	5
Toplam	20	100

“Geleneksel Müziklerimizin Bir Boyutunu Oluşturan Türk Halk Müziği Kolunun Şan Eğitimine Uygulanabilirlik Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %25’i tamamen, %40’ı büyük ölçüde, %25’si kısmen, %5’i çok az ve diğer %5’i ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Geleneksel Müziklerimizin Bir Boyutunu Oluşturan Türk Halk Müziği Kolunun Şan Eğitimine Uygulanabilirlik Durumu” na ilişkin olarak; $\%25 + \%40 = \%65$ oranında olumlu ve $\%25$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%5 + \%5 = \%10$ ’u ise Türk Halk Müziği’nin şan eğitimine uygulanabilirliği konusunda olumsuz fikir ortaya koymuşlardır.

Tablo:4.3.3. Geleneksel Müziklerimizin Bir Kolunu Oluşturan TSM Kolunun Şan Eğitimine Uygulanabilirlik Durumu.

Seçenekler	f	%
a)Tamamen	1	5
b)Büyük ölçüde	4	20
c)Kısmen	6	30
d)Çok az	5	25
e)Hiç	4	20
Toplam	20	100

“Geleneksel Müziklerimizin Bir Boyutunu Oluşturan Türk Sanat Müziği Kolunun Şan Eğitimine Uygulanabilirlik Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %5’i tamamen, %20’si büyük ölçüde, %30’u kısmen, %25’i çok az ve %20’si ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre ankete katılan öğretim elemanları “Geleneksel Müziklerimizin Bir Boyutunu Oluşturan Türk Sanat Müziği Kolunun Şan Eğitimine Uygulanabilirlik Durumu”na ilişkin olarak $\%5 + \%20 = \%25$ oranında olumlu ve $\%30$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%25 + \%20 = \%45$ ’i ise Türk Sanat Müziği’nin şan eğitiminde kullanılabilirlik ve uygulanabilirlik durumuna olumlu yaklaşmamaktadır.

Tablo:4.3.4. Geleneksel Müziklerimizin İcrasında, Teknik Egzersizler Oluşturulması ve Uygulanması Durumu.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	8	40
b) Büyük ölçüde	5	25
c) Kısmen	5	25
d) Çok az	1	5
e) Hiç	1	5
Toplam	20	100

“Geleneksel Müziklerimizin İcrasında Esere Yönelik Olarak Teknik Egzersizlerin Geliştirilmesi ve Uygulanması Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %40’ı tamamen, %25’i büyük ölçüde, %25’i kısmen, %5’i çok az ve diğer %5’i ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; ankete katılan öğretim elemanları “Geleneksel Müziklerimizin İcrasında Esere Yönelik Olarak Teknik Egzersizlerin Geliştirilmesi ve Uygulanması Durumu”na ilişkin olarak $\%40 + \%25 = \%65$ oranında olumlu ve $\%25$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%5 + \%5 = 10$ ’u ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir.

Tablo:4.3.5. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Kullanılan Teknik ve Yöntemlerin Geleneksel Müziklerimizin Öğretiminde Geçerlik-Yeterlik Durumları.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	0	0
b) Büyük ölçüde	5	25
c) Kısmen	6	30
d) Çok az	6	30
e) Hiç	3	15
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimizin Öğretiminde Kullanılan Mevcut Teknik ve Yöntemlerin Yeterlilik Durumları”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %25’i büyük ölçüde, %30’u kısmen, %30’u çok az ve %15’i ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimizin Öğretiminde Kullanılan Mevcut Teknik ve Yöntemlerin Yeterlilik Durumları”na ilişkin olarak $0 + 25 = 25$ oranında olumlu ve 30 oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Dolayısıyla ankete katılan öğretim elemanlarının $30 + 15 = 45$ ’i ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir. Ankete katılan öğretim elemanları ağırlıklı olarak mevcut şan tekniği ve yöntemlerinin geleneksel müziklerimizin öğretilmesinde yetersiz kaldığı görüşündedirler.

4.4. Bireysel ses eğitimi derslerinde, geleneksel müziklerimize ilişkin eser seçimi aşamasında, tampere ses sistemine yakın dizilerin tercih edilme durumuna ilişkin Bulgu ve Yorumlar:

Tablo:4.4.1. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eser Seçimi Aşamasında, Tampere Ses Sistemine Yakın Dizilerin Tercih Edilme Durumu

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	10	50
b) Büyük Ölçüde	5	25
c) Kısmen	3	15
d) Çok az	1	5
e) Hiç	1	5
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eser Seçimi Aşamasında, Tampere Ses Sistemine Yakın Dizilerin Tercih Edilme Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının 50 ’si tamamen, 25 ’i büyük ölçüde, 15 ’i kısmen, 5 ’i çok az ve diğer 5 ’i ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eser Seçimi Aşamasında, Tampere Ses Sistemine Yakın Dizilerin Tercih Edilme Durumu”na ilişkin olarak; $50 + 25 = 75$ oranında olumlu ve 15 oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan

öğretim elemanlarının $\%5 + \%5 = \%10$ 'u ise ilgili soruya olumsuz yanıt vererek tampere ses sistemine yakın dizilerin kullanılmaması yönünde görüş belirtmişlerdir

4.5. Günümüze değin uygulanan bireysel ses eğitimi derslerinde, geleneksel müziklerimize dayalı söyleme ekolünün Oluşma Durumuna İlişkin Bulgu ve Yorumlar:

Tablo:4.5.1. Günümüze Değın Uygulana Gelen Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Şan Ekolü Oluşması Durumu.

Seçenekler	f	%
a)Tamamen	0	0
b)Büyük ölçüde	0	0
c)Kısmen	4	20
d)Çok az	6	30
e)Hiç	10	50
Toplam	20	100

“Günümüze Değın Uygulanan Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Geleneksel Müziklerimize Dayalı Şan Ekolünün Oluşma Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının $\%20$ 'si kısmen, $\%30$ 'u çok az ve $\%50$ 'si ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; ankete katılan öğretim elemanları “Günümüze Değın Uygulanan Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Şan Ekolünün Oluşma Durumu”na ilişkin olarak $\%0 + \%0 = \%0$ oranında olumlu ve $\%20$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%30 + \%50 = \%80$ 'i ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir. Buna sonuçlara göre, ankete katılan öğretim elemanları ağırlıklı olarak şan eğitimi derslerinde geleneksel müziklerimize dayalı “Şan Ekolü”nün henüz oluşmadığı konusunda hemfikir olmuşlardır.

4.6. Bireysel ses eğitimi derslerinde, öğrencilerin geleneksel müziklerimizi söylemede konusundaki beceri durumlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar:

Tablo:4.6.1. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Öğrencilerin Geleneksel Müziklerimize İlgili Durumları.

Seçenekler	f	%
a)Tamamen	4	20
b)Büyük ölçüde	4	20
c)Kısmen	8	40
d)Çok az	4	20
e)Hiç	0	0
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Öğrencilerin Geleneksel Müziklerimize İlgili Durumları”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %20’si tamamen, %20’si büyük ölçüde, %40’ı kısmen, %20’si ise çok az biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Öğrencilerin Geleneksel Müziklerimize İlgili Durumları”na ilişkin olarak %20 + %20 = %40 oranında olumlu, %40 oranında ise kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının %20 + %0 = 20’si ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir.

Tablo:4.6.2. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Öğrencilerin Geleneksel Müziklerimizi Söylemede Beceri Durumları.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	3	15
b) Büyük ölçüde	9	45
c) Kısmen	6	30
d) Çok az	1	5
e) Hiç	1	5
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Öğrencilerin Geleneksel Müziklerimizi Söylemede Beceri Durumları”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %15’i

tamamen, %45'i büyük ölçüde, %30'u kısmen, %5'i çok az ve %5'i ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; ankete katılan öğretim elemanları “Bireysel Ses Eğitimi (Anadal Şan) Derslerinde, Öğrencilerin Geleneksel Müziklerimizi Söylemede Beceri Durumları”na ilişkin olarak $\%15 + \%45 = \%60$ oranında olumlu ve %30 oranında ise kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%5 + \%5 = 10$ 'u ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir.

4.7. Bireysel ses eğitimi derslerinde, kullanılan geleneksel müziklerimize dayalı eserlerin yöresel özelliklerinin seslendirmede Problem Oluşturma Durumuna İlişkin Bulgu ve Yorumlar:

Tablo:4.7.1. Öğrencilerin Yöresel-Bireysel Farklılıklarının, Geleneksel Müziklerimizin İcrasına Dönük Yansımaları.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	1	5
b) Büyük ölçüde	6	30
c) Kısmen	9	45
d) Çok az	4	20
e) Hiç	0	0
Toplam	20	100

“Öğrencilerin Yöresel-Bireysel Farklılıklarının, Geleneksel Müziklerimizin İcrasına Dönük Yansımaları”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %5'i tamamen, %30'u büyük ölçüde, %45'i kısmen ve %20'si ise çok az biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; ankete katılan öğretim elemanlarının “Öğrencilerin Yöresel-Bireysel Farklılıklarının, Geleneksel Müziklerimizin İcrasına Dönük Yansımaları”na ilişkin olarak $\%5 + \%30 = \%35$ 'i öğrencilerin yöresel-bireysel farklılıklarının eserin icrasına yansıdığı görüşündedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%20 + \%0 = 20$ 'si ise öğrencilerin yöresel-bireysel farklılıklarının eserin icrasına yansımadığını yönünde görüş belirtmişlerdir. Yine öğretim

elemanlarının %45'i ise konuyla ilgili olarak oranında kısmen düzeyinde görüş belirtmektedir

4.8.Geleneksel müziklerimize dayalı eserlerin kullanımında şan tekniği açısından farklı ses gruplarına ait kaynak, eser ve notasyona ilişkin eğitim materyallerine ulaşılabilme durumları nedir?

Tablo: 4.8.1. Mevcut Öğretim Programında, Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Kullanmak Üzere Geleneksel Müziklerimize Dayalı Materyal Durumu.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	0	0
b) Büyük ölçüde	2	10
c) Kısmen	6	30
d) Çok az	11	55
e) Hiç	1	5
Toplam	20	100

“Mevcut Öğretim Programında, Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Kullanmak Üzere Geleneksel Müziklerimize İlişkin Materyal Bulunması Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %10'u büyük ölçüde, % 30'u kısmen, %55'i çok az ve %5'i ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Mevcut Öğretim Programında, Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Kullanmak Üzere Geleneksel Müziklerimize İlişkin Materyal Bulunması Durumu”na dair olarak %0+ %10= %10 oranında olumlu ve %30 oranında kısmen düzeyinde görüş belirtmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının %55 + %5 = %60'ı ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir.

Tablo:4.8.2. Bireysel Ses Eğitimi Dersleri Süresince, Bir Öğrenciye Öğretilen Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eserlerin Niceliksel (Sayısal) Durumu

Eser sayısı	f	%
a) 1-5	2	10
b) 5-10	4	20
c) 10-15	8	40
d) 15-20	6	30
e) 0	0	0
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Dersleri Süresince, Bir Öğrenciye Öğretilen Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eserlerin Niceliksel (Sayısal) Durumu”na dair soruya; öğretim elemanlarının %10’u (1-5) , %20’si (5-10), %40’ı (10-15), %30’u ise (15-20) eser biçiminde görüş beyan etmişlerdir. Dolayısıyla konuya ilişkin olarak öğretilen eser sayısının yoğunluğu (10-15) olarak görülmektedir.

Tablo:4.8.3. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Kullanmak Üzere, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Eserlerin Nitelik Olarak Yeterlilik Durumu.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	0	0
b) Büyük ölçüde	3	15
c) Kısmen	5	25
d) Çok az	12	60
e) Hiç	0	0
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde kullanılmak üzere, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Eserlerin Nicelik Olarak Yeterlilik Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %15’i büyük ölçüde, %25’i kısmen ve % 60’ı ise çok az biçiminde görüş bildirmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde kullanılmak üzere, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Nicelik olarak Eserlerin Yeterlilik Durumu”na ilişkin soruya $\%0 + \%15 = \%15$ oranında olumlu ve $\%25$ oranında ise kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%60 + \%0 = 60$ ’ı ise ilgili soruya olumsuz yanıt vererek bireysel ses

eğitimi derslerinde kullanılmak üzere yeterli sayıda geleneksel müziklerimize dayalı eserler bulunmadığı görüşündedirler.

Tablo:4.8.4.Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eserlerin Kullanımında Şan Tekniği Açısından Farklı Ses Gruplarına Ait Kaynak, Eser ve Eğitim Materyallerine Ulaşılabilme Durumu

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	0	0
b) Büyük ölçüde	2	10
c) Kısmen	5	25
d) Çok az	11	55
e) Hiç	2	10
Toplam	20	100

“Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eserlerin Kullanımında Şan Tekniği Açısından Farklı Ses Gruplarına Ait Kaynak, Eser ve Eğitim Materyallerine Ulaşılabilme Durumu”na dair soruya; öğretim elemanlarının %10’u büyük ölçüde, %25’i kısmen, %55’i çok az ve %10’u ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; ankete katılan öğretim elemanları “Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eserlerin Kullanımında Şan Tekniği Açısından Farklı Ses Gruplarına Ait Kaynak, Eser ve Eğitim Materyallerine ulaşılabilme Durumları”na ilişkin olarak $0 + 10 = 10$ oranında olumlu ve 25 oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Öğretim elemanlarının $55 + 10 = 65$ ’i ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir.

4.9. Öğrencilerin Yöresel-Bireysel Farklılıklarının Geleneksel Müziklerimizin Seslendirme Sürecine Yansıma Durumuna İlişkin Bulgu ve Yorumlar:

Tablo:4.9.1. Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Eserlerin Yöresel Özelliklerinin İcrada Ortaya Çıkardığı Problem Durumları.

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	1	5
b) Büyük ölçüde	8	40
c) Kısmen	7	35
d) Çok az	4	20
e) Hiç	0	0
Toplam	20	100

Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Eserlerin Yöresel Özelliklerinin İcrada Çıkardığı Problem Durumları”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %5’i tamamen, %40’ı büyük ölçüde, %35’i kısmen ve %20’si ise çok az biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Geleneksel Müziklerimize Dayalı Eserlerin Yöresel Özelliklerinin İcrada Çıkardığı Problem Durumları”na ilişkin olarak; $\%5 + \%40 = \%45$ oranında olumlu, $\%35$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Öğretim elemanlarının $\%20 + \%0 = 20$ ’si ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir.

4.10. Bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılan, geleneksel müziklerimize dayalı ezgi yada eserlerin evrensel anlamdaki geçerlilik ve kullanılabilirlik durumuna İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tablo:4.10.1. Geleneksel Müziklerimize İlişkin Eserlerin İcrasında Piyano’nun Yanı Sıra, Geleneksel Çalgıların da Çoksesli Kullanım Durumu

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	6	30
b) Büyük ölçüde	5	25
c) Kısmen	5	25
d) Çok az	2	10
e) Hiç	2	10
Toplam	20	100

“Geleneksel Müziklerimize ilişkin eserlerin icrasında Piyanonun Yanı Sıra, Geleneksel Çalgılarında Çok Sesli Bağlamda Kullanım Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının % 30’u tamamen, %25’i büyük ölçüde, %25’i kısmen, %10’u çok az ve %10’u ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş bildirilmiştir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Geleneksel Müziklerimizin İcrasında Piyanonun Yanı Sıra, Geleneksel Çalgılarında Çok Sesli Bağlamda Kullanım Durumu”na ilişkin olarak $\%30 + \%25 = \%55$ oranında olumlu ve $\%25$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%10 + \%10 = \%20$ ’si ise Türk müziğine dayalı ses eğitiminde geleneksel çalgıların kullanılması hususuna olumlu bakmayarak olumsuz yönde fikir belirtmişlerdir.

Tablo:4.10.2. Geleneksel Müziklerimizin Eşlikse Armonizasyonunda Dörtlü (Türk Müziği) Armoninin Kullanılabilirlik Durumu

Seçenekler	f	%
a) Tamamen	6	30
b) Büyük ölçüde	10	50
c) Kısmen	3	15
d) Çok az	1	5
e) Hiç	0	0
Toplam	20	100

“Geleneksel Müziklerimizin Eşlikse Armonizasyonunda Dörtlü (Türk Müziği) Armoninin Kullanılabilirlik Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %30’u tamamen, %50’si büyük ölçüde, % 15’i kısmen, %5’i ise çok az ve %0’ı ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları; Geleneksel Müziklerimizin Eşlikse Armonizasyonunda Dörtlü (Türk Müziği) armoninin Kullanılabilirlik Durumu”na ilişkin olarak $\%30 + \%50 = \%80$ oranında olumlu ve $\%15$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%5 + \%0 = \%5$ ’i ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir.

Bu durumda ankete katılan öğretim elemanları çok büyük oranda (%80) dörtlü armoni sisteminin, geleneksel müziklerimize dayalı şan eğitiminde daha uygun armonizasyon olduğu görüşündedirler.

Tablo:4.10.3.Geleneksel Müziklerimizin Eşlikse Armonizasyonunda Üçlü (Tonal) Sistemin Kullanılabilirlik Durumu.

Seçenekler	f	%
a)Tamamen	1	5
b)Büyük ölçüde	4	20
c)Kısmen	8	40
d)Çok az	6	30
e)Hiç	1	5
Toplam	20	100

“Geleneksel Müziklerimizin Eşlikse Armonizasyonunda Üçlü (Tonal) Armoninin Kullanılabilirlik Durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının %5’i tamamen, %20’si büyük ölçüde, %40’ı kısmen, %30’u çok az ve %5’i ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Geleneksel Müziklerimizin Eşlikse Armonizasyonunda Üçlü (Tonal) armoninin Kullanılabilirlik Durumu”na ilişkin olarak $\%5 + \%20 = \%25$ oranında olumlu ve $\%40$ oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Ankete katılan öğretim elemanlarının $\%30 + \%5 = \%35$ ’i ise ilgili

soruya olumsuz yanıt vermişlerdir. Bu durum da göstermektedir ki geleneksel müziklerimizin çokseslendirilmesi hususunda ağırlıklı görüş, tonal armoninin şan eğitimine uygun olan eserlerin eşliksel armonizasyonunda yapıya uygunluk teşkil etmeyeceği biçimdedir.

Tablo:4.10.4.Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Kullanılan,Geleneksel Müziklerimize İlişkin Ezgi yada Eserlerin Evrensel Anlamda Geçerlilik Durumu

Seçenekler	f	%
a)Tamamen	1	5
b)Büyük ölçüde	3	15
c)Kısmen	9	45
d)Çok az	6	30
e)Hiç	1	5
Toplam	20	100

“Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde kullanılan, Geleneksel Müziklerimize İlişkin Ezgi Ya Da Eserlerin Evrensel Anlamdaki Geçerlilik Durumu”na dair soruya; öğretim elemanlarının %5’i tamamen, %15’i büyük ölçüde, %45’i kısmen, %30’u çok az ve %5’i ise hiç katılmıyorum biçiminde görüş beyan etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre; öğretim elemanları “Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Kullanılan, Geleneksel Müziklerimize İlişkin Ezgi ya da Eserlerin Evrensel Anlamda Geçerlilik Durumu”na dair $5 + 15 = 20$ oranında olumlu ve 45 oranında kısmen düzeyinde görüş bildirmektedirler. Öğretim elemanlarının $30 + 5 = 35$ ’i ise ilgili soruya olumsuz yanıt vermişlerdir.

4.10.5. Geleneksel Müziklerimize İlişkin Makam Dizilerinin Evrensel Ses Dizgesi (Tampere Sistem) İçerisinde Kullanılabilirlik Durumu:

4.10.5.1. Hüseyini Makamı Dizisi ve Kullanımı:

Dizinin Özellikleri:

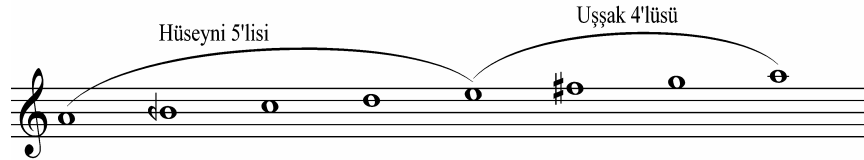
Durak: Dügah (La) perdesi

Güçlü: Hüseyini (Mi) perdesi

Seyri: İnici-çıkıcı

Yeden: Rast (Sol) perdesi

a) Hüseyni Makam Dizisi

b) Hüseyni Makam Dizisinin Türk Halk Müziğinde Karşılığı Yahyalı Kerem Dizisi

Hüseyni dizinin tampere ses sistemine uyarlanmasında fa diyez sesi aynen alınmış, fakat 1 komalık si bemol sesi yedirilerek si naturel perdesine çekilmiştir (Özkan, 1998, s.156).

Aşağıda Fa diyez karar sesine aktarılmış ve tampere edilmiş hüseyni bir türkü örneği verilmiştir.

SALINDA GEL

(Yöresi : İç Anadolu)

Derleyen: Nida TÜFEKÇİ

Ezgi Düz. / Uyarlama: S.Ali TALAY

Allegro

Tenor /
Soprano

8

sa . lın da gel .
kı . na lı par .

7

8

mak lar a ma a man a man ey . . . mey dan kız gör . . .
a ma a man a man ey . . . ne gü ze lel . . .

10

8

sü . . . nam man mey dan kız gör . . . sü . . . na man
ler . . . a man ne gü ze lel . . . ler . . . a man

13

8

ser . pil de gel kı şır
sar . ma ya ya

16

8

a ma a man a man ey . . . düş man la röl . . . sü . . . na man
a ma a man a man ey . . . o na zik bel . . . ler . . . a man

19

8

düş man la röl . . . sü . . . na man hop . la da gel . . .
o na zik bel . . . ler . . . a man

22

8

gel . . . ya nı ma val lah kı ya rım . . . ca nı ma

25

8

ser pil de gel gel ya nı ma val lah kı ya

28

8

1

rım ca nı ma

30

8

2

rım ca nı ma

4.10.5.2. Kürdi Makamı Dizisi ve Kullanımı:

Dizinin Özellikleri:

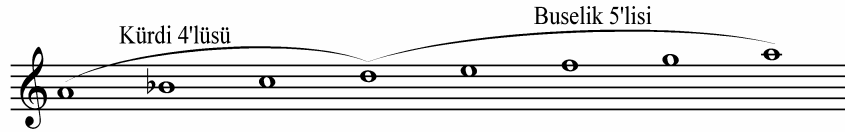
Durak: Dügah (la) perdesi

Güçlü: Neva (Re) perdesi

Seyri: Çıkıcı, çıkıcı-inici

Yeden: Rast (Sol) perdesidir.

a) Kürdi Makamı Dizisi

b) Kürdi Makam Dizisinin Türk Halk Müziğinde Karşılığı Olan Bozlak Ayağı

Kürdi dizisi tonal sisteme göre II. derecesi pesleşmiş minör karakterli bir dizi görünümünde olduğundan, tampere ses sistemine uyarlamada herhangi bir güçlük çekilmemektedir (Özkan, 1998, s.111)

Aşağıda Fa diyez karar sesine aktarılmış ve tampere edilmiş kürdi bir türkü örneği verilmiştir.

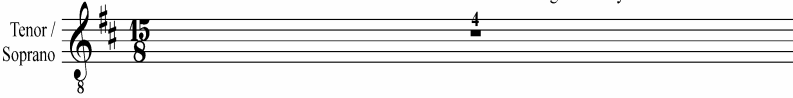
ACEM KIZI

(Yöresi :Kırşehir)

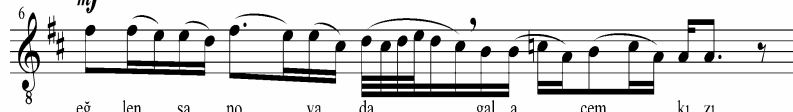
Derleyen: Osman ÖZDENİZCİ
Ezgi Düz./ Uyarlama: S.Ali TALAY

Largo / Adlibitum

Tenor /
Soprano

Çır pı nıp ta . . . şa no . va ya çı . . . kın ca
Se ni se ven . . . oğ lan . ney le sin . . . ma . lı

eğ len . şa . no . va . da gal a . . . cem . . . kı zı
yum duk . ça . gö . zün . den dö ker . . . mer . . . ca nı

uğ run uğ run . . . gaş al . . . tın dan ba kın . ca
bur nu fin dık ağ zı gah ve fin ca . nı

can te . le fe di yon bi la cem kı zı
şe ker . mi şer bet mi ba la cem kı zı

uğ run uğ run . . . gaş al . . . tın dan ba kın . ca
bur nu fin dık ağ zı gah ve fin ca . nı

can te . le fe di yon bi la cem kı zı
şe ker . mi şer bet mi ba la cem kı zı

can te . le fe di yon bi la cem kı zı
şe ker . mi şer bet mi ba la cem kı zı

#/ İstoño bañlı

Da la cem

kı zı

4.10.5.3.Mahur Makamı Dizisi ve Kullanımı:

Mahur makamı, çargah makamının bir şeddi olup, Çargah makamının ve diğer şedlerinin (özellikle Rast) genel özelliklerini taşır.

Dizinin Özellikleri:

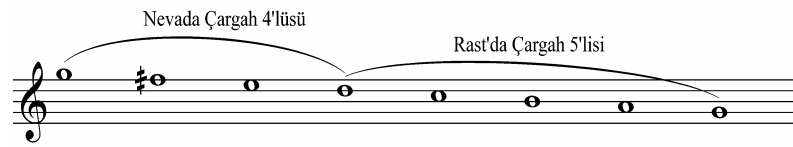
Durak: Rast (Sol) perdesi

Seyri: İnicidir

Yeden :Geveşt (Pest fa diyez) perdesidir.

Güçlüsü:1. Mertebe tiz durak gerdaniye (Tiz sol), 2. Mertebe neva (Tiz re) perdesidir.

a) Mahur Makamı Dizisi

b) Mahur Makamının Türk Halk Müziğindeki Karşılığı Olan Müstezat Ayağı

Mahur makam dizisini tampere sistem içerisinde kullanmak için sadece küçük mücennep diyezini bakiye diyezi olarak almak yeterli olacaktır. Zira mahur dizisi daha önce de ifade edildiği üzere Tonal sistemde yer alan majör dizisini anımsatmaktadır (Özkan, 1998, s.192).

c) Mahur Makam Dizisinin Tampere Ses Sisteminde Gösterimi

Aşağıda do karar sesine aktarılmış ve tampere edilmiş mahur bir türkü örneği verilmiştir.

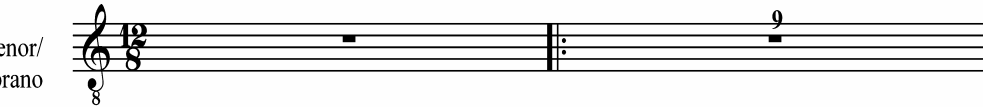
AY SALINIP GELEN YAR

(Yöresi: Kars)

Allegro Moderato

Ezgi Düz. / Uyarlama: S.Ali TALAY

Tenor/
Soprano

Ay sa lı . . . nıp ge . den yar
Bi zim e . . . lin çi . çe . ği

get me get . . . me sō züm . var
Gar sı mı . . . zın gō çe . ği

goy bir ba kim do yun . ca . . göz le rin . de . . gö züm . var
Ay gız se ni sev mi . şen . . bu dur sō . zün . . ger çe . ği

hey

ge li şı ne . . gi di şı ne . . du ru şu na gur . . ban

ba kış na gü lü şü ne su zü şü ne hey . ran ay

ay . . . ga ra gaş . lim ay sır . . . ma lı saç . lim

ay ay in . ce bel . lim ay in . ce bel . lim

4.10.5.4. Hicaz Makamı Dizisi Ailesi ve Kullanımı:

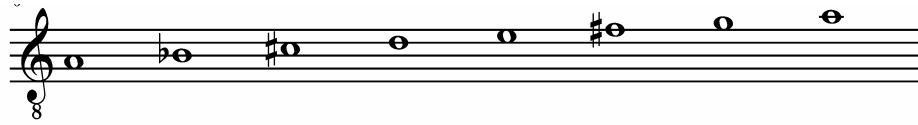
Dizinin Özellikleri:

Durak: I. Derece La (dügah) perdesi

Güçlü: V.Derece Re (neva) perdesi

Seyri: İnici-çıkıcı

Dizisi: Yerinde hicaz dörtlüsüne, yegahta rast beşlisinin eklenmesiyle oluşmuştur.

Hicaz ailesini meydana getiren dört makamın seyirleri ve durak üstündeki çeşnileri, 5'li ve 4'lü halinde hep aynı biçimdedir. Bu aileye bağlı olan makamları birbirinden ayırt edebilmek için; güçlülerine ve güçlü üzerindeki çeşnilere bakmak gerekir. Ayrıca bu dört hicaz ailesi her zaman birbirine geçki yapabilirler.

Hicaz hem bir makamın ismi hem de buna bağlı hicaz ailesine verilen genel bir isimdir. Bunun sebebi; bu dört ailenin bir araya toplanması ve dördünün de büyük benzerlikler göstermesindendir(Özkan, 1998, s.132) .

4.10.5.4.1.Hicaz Humayun Makam Dizisi ve Kullanımı:

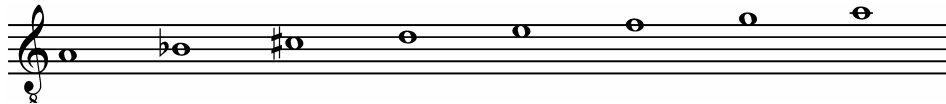
Dizinin Özellikleri:

Durak: I. Derece La (dügah) perdesi

Güçlü: IV. Derece Re (neva) perdesi

Seyri: İnici-çıkıcı

Dizisi: Yerinde hicaz dörtlüsüne nevada buselik beşlisinin eklenmesiyle oluşur.

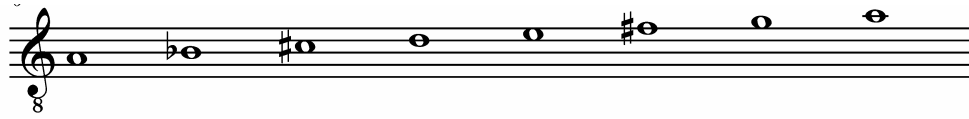
4.10.5.4.2.(Hicaz) Uzzal Makam Dizisi ve Kullanımı:

Durak: I.Derece La (dügah) perdesi

Güçlü: V. Derece Mi (hüseyni) perdesi

Seyri: İnici-Çıkıcı

Dizisi: Yerinde hicaz beşlisine hüseyini de uşşak dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelmiştir.

4.10.5.4.3.Zirgüleli Hicaz Makam Dizisi ve Kullanımı:

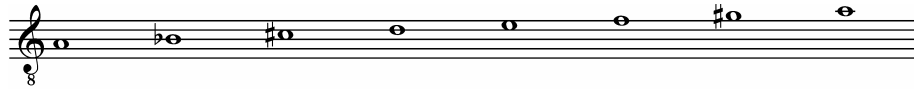
Dizinin Özellikleri:

Durak: I. Derece La (dügah) perdesi

Güçlü: V. Derece (hüseyini) perdesi

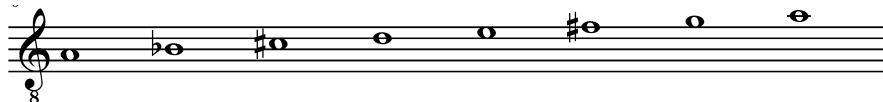
Seyri: İnici-çıkıcı

Dizisi: Yerinde hicaz beşlisine hüseyini de hicaz dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelmiştir

Geleneksel Türk müziğinde kullanım şekil ve özellikleri bakımından hicaz makamı ve ailesi, teorik açıdan yukarıda açıklandığı gibidir.

Hicaz ailesine ilişkin dizilerin tampere ses sistemine uyarlanmasında tüm hicaz dizilerindeki 4 komalık si bemol sesi piyanodaki 4,5 komalık si bemole, çekilmiş ve onun dışındaki uzzal ve zirgüleli hicaz makam dizisine ilişkin 1 komalık fa diyez sesi fa naturele çekilmiştir. Dolayısıyla diğer seslerin tümü piyanoda mevcut olduğu için dokunulmamıştır.

Aşağıda la karar sesine aktarılmış ve tampere edilmiş hicaz bir türkü örneği verilmiştir.

GEMİLER GİRESUNE

(Yöresi: Giresun)

Andante/Adlibitum

Türkü Düzenleme-Uyarlama: Ömer YILMAZ

Tenor

3 BEN SE Nİ SEV DU ĞU Mİ DE . DÜN . YA . LA RA . BİL DUR DUM

5 BEN SE Nİ SEV DU ĞU Mİ DE . DÜN . YA . LA RA . BİL DUR DUM

7 YEN DUR DUN GAŞ LA RU . Nİ BA BA . Nİ . BA BA . Nİ Mİ ÖL DUR DUM

9 YEN DUR DUN GAŞ LA RU . Nİ BA BA . Nİ Mİ BA BA . Nİ Mİ ÖL DUR DUM

11

13 GE Mİ LER Gİ RE SU NE DE GE GE Mİ LE RUN SE RE Nİ DE

15 YA O LA YİM SE Sİ NE GE Mİ LER Gİ RE SU NE DE TA NU MA DUM GE Mİ LE RUN SE RE Nİ DE

17 YAR O LA YİM SE Sİ NE BİR DA HA VU RA Yİ DU TA NU MA DUM GE Mİ LE RUN SE RE Nİ DE

19 OY OY OY OY NE FE SUN NE FE SU ME SEV DA LUK TAN Ö LE Nİ

21 BİR DA HA VU RA Yİ DI OY OY OY OY A CEP NE RE YE KOR LAR

23 NE FE SUN NE FE SU ME OY A MAN GE LIN A MAN SEV DA LUK TAN Ö LE Nİ

25 AL DI DAĞ LAR Rİ DU MAN OY A MAN GE LIN A MAN

27 AL DI DAĞ LA Rİ DU MAN DOĞ RU YÜ RÜ AY GE LIN

29 BA YIL DUM BA YIL DUM A MAN A MAN DOĞ RU YÜ RÜ AY GE LIN

31 BA YIL DUM BA YIL DUM A MAN A MAN

33 BA YIL DUM BA YIL DUM A MAN A MAN

4.10.5.5. Eviç Makamı Dizisi ve Kullanımı:

Dizinin Özellikleri:

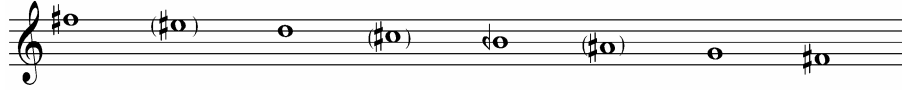
Durak: Irak perdesi (Pes Fa diyez)

Seyir: İnici

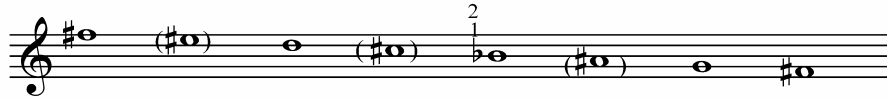
Güçlü: Eviç (Tiz Fa diyez)

Yeden: Acem Aşiran (Pes Mi) perdesidir.

a) Eviç Makam Dizisi

b) Türk Halk Müziğinde Kullanılan Biçimi ile Misget Ayağı

Yukarıdaki dizilerin özelliklerinden de anlaşılacağı üzere, dizisel anlamdaki donanımları çerçevesinde bu dizileri tampere ses sistemi içerisinde kullanabilmek için; sadece 1 komalık si bemol (segah) perdesini naturel yapmak yeterli olacaktır. Geleneksel anlamda bu perdenin naturele çekilmesi abest olmakla birlikte çoksesli müzik içerisinde kullanım imkanı sağlamak açısından bu değişikliğin yapılması zaruri görülmektedir (Özkan, 1998, s.449).

c) Tampere Ses Sistemine Uyarlanmış Eviç Makamı Dizisi

Aşağıda si karar sesine aktarılmış ve tampere edilmiş eviç bir türkü örneği verilmiştir.

O YANI PEMPE

(Yöresi:Elazığ)

Derleyen: Enver DEMİRBAĞ

Ezgi Düz. / Uyarlama: S.Ali TALAY

Moderato

Tenor /
Soprano

O ya nı pem . .

be . . . ha . . nım . . bu ya nı . . pem . be

o ya nı pem be . . . ha nım . . . bu ya nı . . pem .

be toz . pem be şal . . va . ra . a . nam .

gön . lüm var . . sen . de toz . pem be şal . .

va . ra . a . nam . gön . lü . var sen . de . . .

. . . yar . yar . . yar . . yar . . .

25
8

si nem de ya . ram var . a . . . man

28
8

Dolce mf

. . . . kaş ka ra . . . göz ka ra . . .

31
8

göz le . re . kur . ban . el . . . vur . ma .

34
8

diz . . . kır . ma . ah si nem . de ya .

37
8

mf

ran el . . . vur . ma . diz . . . kır . ma .

40
8

1 2

ah si nem . de ya . ah si nem . de ya . ran

4.10.5.6. Nikriz Makamı Dizisi ve Kullanımı:

Dizinin Özellikleri:

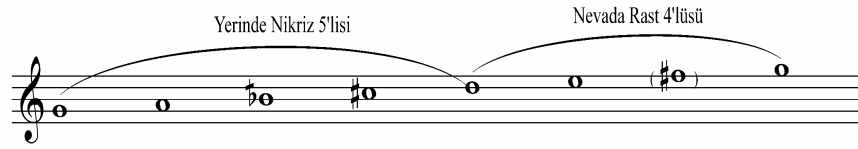
Durak: Rast perdesi (Sol)

Seyir: İnici-çıkıcı

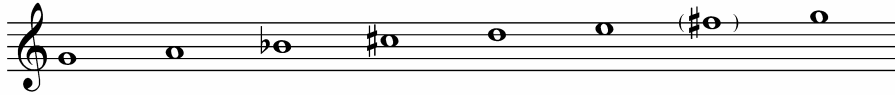
Güçlü: Neva perdesi (Tiz Re)

Yeden: Irak perdesi (Fa diyez)

a) Nikriz Makamı Dizisi

b) Türk Halk Müziğinde Kullanılan Biçimi İle Yanık Kerem Ayağı

Nikriz makam dizisi, halk müziğinde kullanılan yanık kerem dizisi ekseninde ele alındığında tampere ses sistemi içerisinde herhangi bir değişiklik yapılmadan kolaylıkla kullanılabilir(Özkan, 1998, s.384).

Aşağıda sol karar sesine aktarılmış ve tampere edilmiş nikriz bir türkü örneği verilmiştir.

BAHÇEDE ERİK DALI

(Yöresi : Bursa)

Derleyen: Ömer AKMAN

Ezgi Düz. / Uyarlama: S.Ali TALAY

Allegro

Soprano / Tenor

mf

8 Bah çe de e . rik . da . . lı a man . bah çe de e . .
Gaz goydum yan sın di ye a man . gaz goydum yan ,

mf

13 rik . da . lı . . di bin . de . . gör . düm . ya . ri . . .
sın di ye . . al gey di m al sın di ye . . .

f

16 di bi n de . gör . düm . ya . rı se no tur da .
mor gey dım al sın di ye kim se le re

f

19 söy . le . . yim a man . se no tur da . . söy . le . yi . m
var . ma . . dım a man . kim se le re . . var . ma . di . m

mf

22 ba şı . na . . ge . len . ha . li ba şı . na . ge .
gur bet . ten . . gel sin . di . ye gur bet . ten . gel .

mf (*)

25 len . ha . li gı yı dan . . gı yı dan . . gı yı . da . . n gel
sin . di . ye

A Tempo **accel.**

28 or . ta sı ça . . mu . r gı yı . da . . n gel gı yı dan . . gı yı da . n

f

31 gı yı . da . . n gel or . ta sı ça . . mu . r gı yı . da . . n gel

2

34 gı yı . da . . n gel

* (Yavaştan başlanıp , hızlanarak A Tempoya ulaşılacak)

BÖLÜM V

SONUÇ ve ÖNERİLER

Yapılan bu araştırmada bulgular ışığında varılan sonuç ve sunulan bazı öneriler aşağıda sıralanmıştır.

- Ankete katılan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu (%65) Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında uygulanan bireysel ses eğitimi derslerinde, batı müziğinin yanı sıra Türk müziğine dayalı ezgilerden de kullanılması gerektiğini belirtmişlerdir.
- Ankete katılan öğretim elemanları, %45 Oranında Geleneksel Müziklerimizin, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında uygulanan bireysel ses eğitimi dersinin amaçlarına, dersin işleniş biçimine ve şan eğitimine uygun olduğu yönünde görüş beyan etmişlerdir. Bu konuda belirtilmesi gereken önemli hususlardan birisi ise hiçbir öğretim elamanının geleneksel müziklerimizin şan eğitiminde kullanılabilirliği konusunda olumsuz görüş beyan etmemiş olmasıdır.
- Ankete katılan öğretim elemanları, %65 düzeyinde geleneksel müziklerimizin bir boyutunu oluşturan Türk Halk Müziği kolunun, Türk Sanat Müziği koluna göre Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında uygulanan bireysel ses eğitimi dersinde uygulanabilirliğinin daha kolay olduğu görüşünde birleşmektedirler.
- Bireysel ses eğitimi derslerinde, öğretim elemanlarının %55'i, eşlik çalgısı olarak piyanonun yanı sıra geleneksel çalgıların da kullanılabileceği hususunda olumlu görüş bildirmişlerdir.

- Bireysel ses eğitimi derslerinde uygulanacak olan geleneksel müziklerimizin tampereman ses sistemine yakın dizilerden seçilmesi görüşüne ise öğretim elemanları, %75 düzeyinde olumlu olarak yaklaşmışlardır.
- Bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılan geleneksel müziklerimizin eşliksel armonizasyonunda, öğretim elemanları %80 düzeyinde daha çok dördü armoni sisteminin kullanılmasının karakteristik açıdan geçerli olacağı görüşünde birleşmektedirler.
- Öğretim elemanları %10 Oranında Müzik Öğretmenliği Anabilim dallarında, öteden beri uygulanan bireysel ses eğitimi derslerinde geleneksel müziklerimizin kullanımına ilişkin olarak ortak bir söyleyiş biçimine henüz ulaşamadığı konusunda hem fikir olmuşlardır.
- Ankete katılan öğretim elemanları %60 oranında Müzik Öğretmenliği Anabilim dallarında uygulanan bireysel ses eğitimi derslerinde, öğrencilerin geleneksel müziklerimizi söyleme beceri düzeylerini oldukça olumlu bulmuşlardır. Ancak öğrencilerin beraberinde getirdikleri yöresel özellik farklılıkları, kısmen de olsa geleneksel müziklerimizin bireysel ses eğitimi derslerine uygulanması aşamasında zorluklar ortaya çıkartabileceğini de vurgulamaktadırlar.
- Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında uygulanan bireysel ses eğitimi derslerine ilişkin geleneksel müziklerimizin öğretim ve icrasında, ankete katılan öğretim elemanları, %25 düzeyinde mevcut teknik ve yöntemlerin yetersiz olduğu görüşünü vurgulamışlardır ki bu önemli bir unsurdur.
- Öğretim elemanları, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında uygulanan, bireysel ses eğitimi dersinin en büyük sorunlarından bir tanesi olarak; eğitim-öğretim materyali eksikliğini göstermektedirler.

- Bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılan geleneksel müziklerimize dayalı ezgi ya da eserlerin ses eğitimi açısından evrensel anlamda kullanılabilirliği ve geçerliliği konusunda ise öğretim elemanlarının %20'si olumlu, %35'i ise olumsuz yönde görüş belirtmişlerdir.

Araştırmada elde edilen bulgular ve sonuçlar ışığında ses eğitiminin gelişimine katkı sağlayacağı düşünülen bazı öneriler aşağıda sıralanmıştır:

- Ses eğitimi, temeli bilimselliğe dayanan bir bilim/sanat dalı olup; tüm bireyler ve özellikle de mesleki anlamda zorunlu bir eğitim sürecidir.
- Geleneksel müziklerimizin ses eğitimi içerisinde kullanılması durumuyla ilgili olarak, ses eğitiminin temel düşünce ve kavramları itinalı olarak öğretilmeli ve uygulanmalıdır. Türk Müziğinin ses eğitiminde kullanılması hususunda ise Türk Müziğinin otantikliği ve üslubunun bozulmamasına özen gösterilerek Türk Müziğine uygun yeni bir söyleyiş biçimi geliştirilmelidir.
- Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında uygulanan ses eğitimi derslerinde, öğrenciye sesin oluşumu ve ses organının anatomik yapısı ile ilgili daha detaylı bilgiler verilmelidir. Yanı sıra öğrencilerin bu bilgileri hem batı müziğinde hem de Türk Müziğinde uygulamasına olanak sağlanmalıdır.
- Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında uygulanan, bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılmak üzere Türk Müziğine ilişkin daha çok eğitim-öğretim materyali oluşturulmalı, bestelenmeli ve şan eğitimine yönelik olarak yeni ve özgün metotlar geliştirilmelidir.
- Bestecilerimiz, ses eğitimi ekseninde ve farklı düzeylere yönelik olarak daha çok Türk Müziğine dayalı eserler verme çaba ve gayreti içerisinde olmalıdırlar.

- Türk Müziğine dayalı şan eserlerinin eşliklendirilerek söylenmesi ve sergilenmesi sağlanmalı, yapılan bu çalışmalar çeşitli iletişim araçları yoluyla halka ulaştırılmalıdır.
- Evrensel anlamda geçerli ve kişilikli bir eğitim sürecinin, ulu önder Atatürk'ün de direktifleri doğrultusunda; ancak kültürel değerlerin çağdaş düzeye ulaştırılması ile gerçekleşebileceği fikri göz ardı edilmemelidir.

KAYNAKÇA

ALBUZ, Aytekin(2001). Viyola Eğitiminde Geleneksel Türk Müziği Ses Sistemine İlişkin Dizilerin Kullanımı Ve Bu Sistem Kaynaklı Çokseslilik Yaklaşımları. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

ALBUZ, A. Talay, S.A(2005). Şan İçin Piyano Eşlikli Türkülerimiz. Ankara: Evrensel Müzikevi.

BELGİN, Erol(1996). Ses Fizyolojisi Ve Korunması Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi A.B.D. Yüksek Lisans Dersi Ders Notu

CURA, Orhan(1990).Ses Türleri Otolarengolojide ve Sanat Dallarında disfoniler
İnternasyonal Sempozyumu İstanbul.1990.

ÇEVİK, Suna(1999). Koro Eğitimi Yönetimi Ve Teknikleri.(İkinci Baskı). Ankara: Yurtrenkleri Yayınevi.

ÇEVİK, Suna(2006).Ulusal Müzik Sempozyumu Bildiriler.Pamukkale üniversitesi.Denizli.2006

DAVRAN, Yalçın(1997). Şarkı Söyleme Sanatının Öyküsü. Ankara: Evrensel Müzikevi

EGÜZ, Saip(1978). Piyano Eşlikli Okul Şarkıları. Ankara: Doğu Matbaası

EMNALAR, Atınc(1998). Türk Halk Müziği Ve Nazariyatı. (Birinci Baskı) İzmir: Ege üniversitesi Basımevi

EVRENSEL, Müzikevi. Evrensel Müzikevi Müzik Defteri

GEDİKLİ, Necati(1999). Ülkemizdeki Etki ve Sonuçlarıyla Uluslararası Sanat Müziği. İzmir: Ege Üniversitesi. Basımevi,

GEDİKLİ, Necati. Ses ve Piyano İçin Altı Türkü. Necati Gedikli

KAYGISIZ, Mehmet(2000). Türklerde Müzik (Birinci Baskı). İstanbul: Kaynak Yayınları.

MİLLER,Richard(1977).English, French,German and Italian Techniques of Singing.Metucen, N.J. 1977

MANCHESTER,Artur.L.(1907).Ses Üretiminin Temelleri Üzerine Oniki Ders.Folklorla Doğru Dans Müzik Kültür Boğaziçi Üniversitesi Folklor kulübü Yayınları.İstanbul Sayı 59-60 . 1990

OLGUN, S(1994). Çağdaş Keman Eğitiminde Türk Motiflerinden Yararlanma, K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü. Trabzon: I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu.

ÖZKAN, İ.Hakkı(1998). Türk musikisi nazariyatı ve usulleri. İstanbul: Ötüken neşriyat.

SAY, Ahmet(2005). Müzik Sözlüğü. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları

SUN, Muammer(2004). Türk Müziği Makam Dizileri (Birinci Baskı). Ankara: Sun Yayınevi

TAŞER, Suat(1992). Konuşma Eğitimi. (Dördüncü Baskı). İzmir: İleri Kitabevi

TATLIDİL, Dilek(1998). Şan Tekniğinin Türk Halk Müziğinde Uygulanması Ve Karşılaşılan Sorunlar.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TÖREYİN, A.Meral(1999). Bildiri: Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Programı Anabilim dalındaki (Şarkı Söyleme Eğitimi) Bireysel Ses Eğitimi Dersinin Niteliği. VI. İstanbul Türk Müziği Günleri, 13-14 Mayıs İTÜ, İstanbul.

TÖREYİN, A.Meral(2000). Makale: Türkiye Türk'çesine Uygun Şan Eğitimi.Türk Dili Ve Edebiyatı Dergisi Sayı:583 s.83-91.

TRT Ankara Radyosu Türk Halk Müziği Nota Arşiv.

TUĞCULAR, Erdal(1996). Şan İçin Piyano Eşlikli Türküler. Ankara: Evrensel Müzikevi Yayınları.

URAS, Erol(1998). Türk Halk Müziği İcra Özelliklerinin Ses Eğitimi (Şan Tekniği) Açısından Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

EKLER

EK-1:Araştırmaya İlişkin Anket Formu Örneği

ANKET FORMU

Bu anket; Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda yapılmakta olan “Müzik öğretmenliği ana bilim dallarında uygulanan, bireysel ses eğitimi derslerinde, Türk Müziğine dayalı ezgilerin kullanım durumuna ilişkin bir araştırma” konulu tezle ilgili olarak, verilerin bir kısmını elde etmek için kullanılacaktır.

Anket, “Kişisel Bilgiler” ve “Alana İlişkin Sorular” olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Sorular, ağırlıklı olarak beş kademeli derecelendirme ölçeğine göre hazırlanmıştır. Sorulara yanıt verirken size en uygun seçeneğin yanındaki kutucuğa “x” işareti koyunuz ve lütfen hiçbir soruyu yanıtsız bırakmayınız.

Anketten elde edilecek veriler yalnız bu araştırma için kullanılacak olup; her türlü veri ve kişisel bilgiler gizli tutulacaktır.

İlgi ve destekleriniz için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Deniz Yener KEKEÇ
Gazi Üniv.Gazi.Eğt.Fak.
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Müzik Eğitimi A.B.D
Yüksek Lisans Öğrencisi

KİŞİSEL BİLGİLER

1- Görev Yaptığınız kurum?

.....

2- Ünvanınız?

.....

3- Mesleki Uzmanlık Alanınız?

.....

4- Mesleki hizmet Süreniz?

.....

KONU YA İLİŞKİN SORULAR

1-Bireysel ses eğitimi derslerinde, Türk Müziğine dayalı ezgilerin de kullanılması görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

2-Geleneksel müziklerimiz şan eğitimine sizce ne derece uygundur?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

3-Geleneksel Müziklerimizin bir boyutunu oluşturan Türk Halk Müziği kolunun, şan eğitimine uygulanabilirliği sizce ne ölçüdedir.?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

4-Geleneksel müziklerimizin bir boyutunu oluşturan Türk Sanat Müziği kolunun, şan eğitimine uygulanabilirliği sizce ne ölçüdedir.?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

5-Geleneksel müziklerimize İlişkin eserlerin icrasında piyano'nun yanı sıra, geleneksel çalgılarında çok sesli bağlamda kullanılmasına ne ölçüde katılırsınız?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

6-Geleneksel müziklerimizin, bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılması sürecinde; eser seçimine ilişkin olarak, tampere ses sistemine yakın dizilerin tercih edilmesine ne ölçüde katılırsınız.?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

7-Geleneksel müziklerimizin eşliksel armonisasyonunda dörtlü (Türk Müziği) Armoninin kullanılabilirliği sizce ne ölçüdedir?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

8-Geleneksel müziklerimizin eşliksel armonisasyonunda üçlü (Tonal) Armoninin kullanılabilirliği sizce ne ölçüdedir?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

9-Mevcut öğretim programında şan eğitimi derslerinde geleneksel müziklerimize dayalı eserlerin kullanımına ilişkin olarak sizce yeterli ölçüde materyal var mıdır?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

10-Günümüze değin uygulanan bireysel ses eğitimi derslerinde, sizce geleneksel müziklerimize dayalı bir şan ekolü oluşmuş mudur.?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

11-Sizce bireysel ses eğitimi derslerinde, geleneksel müziklerimizin kapsadığı alan ne kadar olmalıdır?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

12-Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda, bireysel ses eğitimi derslerinde, geleneksel müziklerimize yeterli ölçüde önem verilmekte midir?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

13-Bireysel ses eğitimi derslerinde, öğrencilerin geleneksel müziklerimize ilgileri ne düzeydedir?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

14-Bireysel ses eğitimi derslerinde, geleneksel müziklerimize dayalı ezgi ya da eserler; öğrencilere kaçınıcı sınıftan itibaren öğretilmelidir?

a- 1. sınıf	☐	b- 2. sınıf	☐
c- 3. sınıf	☐	d- 4. sınıf	☐
e- Hiç			

15-Bireysel ses eğitimi derslerinde, öğrencilerin geleneksel müzikleri söyleme becerileri sizce ne düzeydedir?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

16-Öğrencilerin yöresel-bireysel farklılıkları geleneksel müziklerimizin icrasında sizce ne ölçüde zorluklar meydana getire bilmektedir?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

17-Bireysel ses eğitimi derslerinde, geleneksel müziklerimize dayalı eserlerin yöresel özellikleri, ne ölçüde zorluklar meydana getirmektedir.?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

18-Geleneksek müziklerimizin icrasında,esere yönelik olarak teknik egzersizler geliştirilmeli ve uygulanmalı görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

19-Bireysel ses eğitimi dersleri süresince üzerinde çalışılan, geleneksel müziklerimize dayalı eserler, daha sonraki süreçte geleneksel müziklerimizi şan tekniği açısından başarılı bir biçimde yorumlama seviyesine ulaşabilmek için sizce ne ölçüde yeterlidir?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

20-Sizce bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılmakta olan, mevcut teknik ve yöntemler, geleneksel müziklerimizin seslendirilme ve yorumlanmasında yeterli midir?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

21-Bireysel ses eğitimi dersleri süresince, tarafınızca öğretilen geleneksel müziklerimize dayalı eserlerin sayısı yaklaşık olarak ne kadardır?

a- 1-5	☐	b- 5-10	☐
c 10-15	☐	d- 15-20	☐
e- 0	☐		

22-Bireysel ses eğitimi derslerinde kullanmak üzere, yeterli sayıda geleneksel müziklerimize dayalı eser bulunmakta mıdır?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

23-Geleneksel müziklerimize dayalı eserlerin kullanımında, şan tekniği açısından farklı ses gruplarına ilişkin kaynak, eser ve notasyona ilişkin eğitim materyallerine ne ölçüde ulaşılabilir?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

24-Bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılan, geleneksel müziklerimize dayalı ses eğitimine ilişkin ezgi ya da eserlerin evrensel anlamda geçerliliği sizce ne düzeydedir.?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

25-Bireysel ses eğitimi derslerinde, öğretilmekte olan geleneksel müziklerimize ilişkin repertuar, mesleki anlamda ne ölçüde kullanılabilmektedir?

a-Tamamen	☐	b-Büyük ölçüde	☐
c-Kısmen	☐	d-Çok az	☐
e-Hiç	☐		

26-Bireysel ses eğitimi derslerinde, geleneksel müziklerimizin kullanılmasına ilişkin olarak eklemek istediğiniz görüş ve düşünceleriniz varsa lütfen belirtiniz?

.....

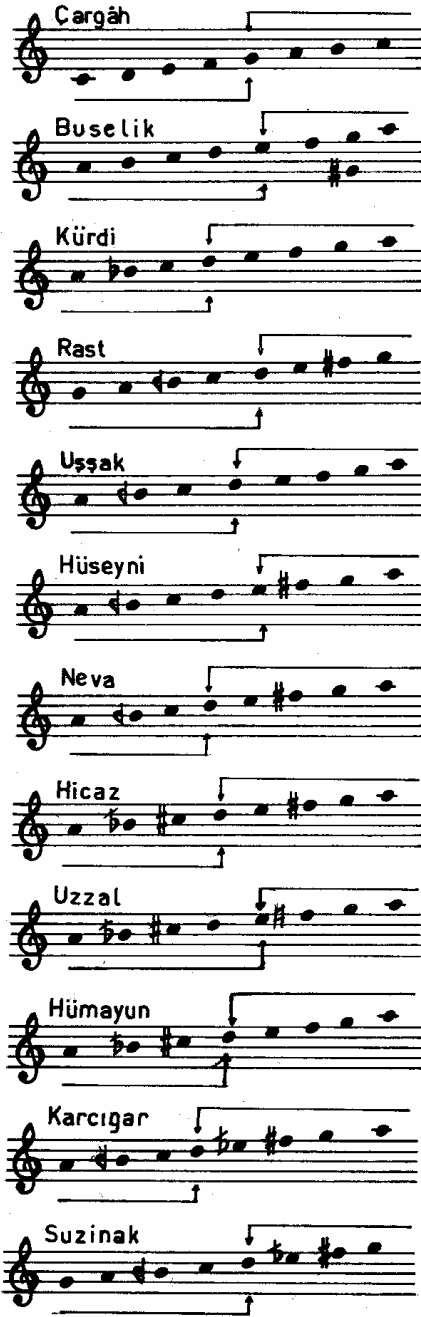
.....

.....

.....

EK-2: Türk Müziği'ne İlişkin Makam Dizi Örnekleri

EVRENSEL MÜZİKEVİ MÜZİK DEFTERİ
MAKAMLAR

Adı	Koma Değeri	Diyez	Bemol	Rumuz
Koma	1	♯	d	F
Bakiye	4	♯	♭	B
Küçük Müneccip	5	♯	♭	S
Büyük Müneccip	8	♯	♭	K
Tanini	9	x	bb	T

EK-3:Geleneksel Müziklerimize ilişkin Nota Örnekleri

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 3989
İNCELEME TARİHİ : 20. 1. 1995

YÖRE
KARS
KAYNAK KİŞİ
YÖRE EKİBİ
SÜRE : 111-104

AY SALLANIP GEDEN YÂR

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
NİDA TÜFEKÇİ

(SAZ - - - - -)

(SAZ - - - - -)

(SAZ - - - - -)

3- A Y SAL LA NI P GE DEN YÂR (SAZ - - - - -)
EL MA AT TI M DE NI ZE
Bİ Zİ M E Lİ N Çİ ÇE Gİ

2- GE T ME GE T ME SÖ ZÜM VAR (SAZ - - - - -)
GE Lİ YO R YÜ ZE ZE
GAR Sİ Mİ Zİ N GÖ Y ÇE Gİ

3- 2-3- GOY BİR BA KİM DOYUN CA GÖ Z LE RİN DE GÖ ZÜM VAR
GİZ AL LA HİN SEVER SE N GE ÇE R KE NU Ğ RA Bİ ZE
AY GİZ SE Nİ SE V Mİ ŞE M BU DU R SÖ ZÜ N GE R ÇE Gİ

(SAZ - - - - -) HE HE HE
Y Y Y

-2-
AY SALLANIP GEDEN YÂR

GE Lİ Şİ NE Gİ Dİ Şİ NE DU RU ŞU NA GU R BA N
 GE Lİ Şİ NE Gİ Dİ Şİ NE DU RU ŞU NA GU R BA N N
 GE Lİ Şİ NE Gİ Dİ Şİ NE DU RU ŞU NA GU R BA N N

BA KI Şİ NA GÜ LÜ ŞÜ NE SÜ ZÜ ŞÜ NE HEY RAN A Y
 BA KI Şİ NA GÜ LÜ ŞÜ NE SÜ ZÜ ŞÜ NE HEY RAN A Y
 BA KI Şİ NA GÜ LÜ ŞÜ NE SÜ ZÜ ŞÜ NE HEY RAN A Y

A Y GA RA GA Şİ LIM A Y Sİ R MA LI SAÇ LIM
 A Y GA RA GA Şİ LIM A Y Sİ R MA LI SAÇ LIM
 A Y GA RA GA Şİ LIM A Y Sİ R MA LI SAÇ LIM

A Y YİN CE BEL LIM
 A Y YİN CE BEL LIM
 A Y YİN CE BEL LIM

AY SALLANIP GEDEN YÂR
 GETME GETME SOZUM VAR
 GÖY BİR BAKIM DOYUNCA
 GÖZLERİNDE GÖZÜM VAR

ŞİŞİTÜRK

(HEY) GELİŞİNE GİDİŞİNE DURUŞUNA GURBAN
 BAKIŞINA GÜLÜŞÜNE SÜZÜŞÜNE HEYRAN
 AY AY GARA GAŞLIM AY SIRMALI SAÇLIM
 AY AY İNCE BELLİM

ELMA ATTIM DENİZE
 GELİYOR YÜZE YÜZE
 GİZ ALLAH'IN SEVERSEN
 GEÇERKEN UĞRA BİZE

BAĞLANTI

BİZİM ELİN ÇİÇEĞİ
 GARSIMIZIN GÖYCEĞİ
 AY GİZ SENİ SEVMİŞİM
 BUDUR SÖZÜN GERÇEĞİ

BAĞLANTI

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1358
İNCELEME TARİHİ : 25_5_1977

DERLEYEN
ÖMER AKPINAR

YÖRESİ
BURSA - Keleş
KİMDEN ALINDIĞI

DERLEME TARİHİ

BAHÇEDE ERİK DALI

SÜRESİ :
J: 68

NOTAYA ALAN
HAMDİ ÖZBAY

BAH ÇE DE E RİK DA LI A MA NIN BAH ÇE
GAZ GOY DUM YAN SIN Dİ YE " " " GAZ GOY

DE E RİK DA LI Dİ BİN DE GÖR
DUM YA . . . N SIN Dİ YE AL GEY Dİ MAL

DÜM YA Rİ Dİ Bİ . . N DE GÖR DÜM
SIN Dİ YE MOR GE . . Y Dİ MAL SIN

YA Rİ SE NO TUR DA SÖY LE YİM
Dİ YE KİM SE LE RE VAR MA DIM

A MA NIN SE NO TUR DA SÖY LE Yİ M
" " " KİM SE LE RE VAR MA Dİ . . . M

BA ŞI MA GE LİN HA LI
AS KER DE . . . N GEL SİN Dİ YE

BA ŞI MA GE LİN HA LI Gİ Yİ DAN
AS KER DEN GEL SİN Dİ YE " " "

Gİ Yİ DA . . . N Gİ Yİ DA . . . N GEL OR TA SI
" " " " " " " " " "

BAHÇEDE ERİK DALI
(Sahife - 2)

--- 1 ---
 BAHÇEDE ERİK DALI (amanın bahçede erik dalı)
 DİBİNDE GÖRDÜM YARI (dibinde gördüm yarı)
 SEN OTURDA SÖYLEYİM (amanın sen oturda söyleyim)
 BAŞIMA GELEN HALİ (başıma gelen halî)
 Bağlantı - GİYİDAN GİYİDAN GİYİDAN GEL
 ORTAS! ÇAMUR GİYİDAN GEL

--- 2 ---
 GAZ GOYDUM YANSIN DİYE (amanın gaz goydum yansın diye)
 AL GEYDİM ALSIN DİYE (mor geydim alsın diye)
 KİMSELERE VARMA DİM (amanın kimselere varmadım)
 ASKERDEN GELSİN DİYE (askerden gelsin diye)
 Bağlantı:

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
 THM REPERTUAR SIRA No: 2229
 İNCELEME TARİHİ: 4-10-1983
 YÖRESİ:
 ELAZIĞ
 KİMDEN ALINDIĞI:
 ENYER DEMİRBAĞ
 SÜRESİ:

DERLEYEN:
 ENYER DEMİRBAĞ

DERLEME TARİHİ:
 22-12-1970

NOTAYA ALAN:
 MEHMET ÖZBEK

O YANI PEMBE

O YA NI PEM BE A NA M BU YA NI PEM BE

O YA NI PEM BE A NAM BU YA NI PEM

BE TOZ PEM BE ŞAL YA RA CA NIM GÖN LÜM VAR SEN

DE GÜL PEM BE ŞAL YA RA CA NIM GÖN LÜM

VAR SEN DE KAŞ KA RA GÖZ KA RA GÖZ LE

RE LA DIR EL YUR MA DIZ KIR MA

AH Sİ NEM YA RE DIR

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 398
İNCELEME TARİHİ : 25-5-1977

YÖRESİ
KIRŞEHİR

KİMDEN ALINDIĞI
ÇEKİÇ ALİ

SÜRESİ
♩ = 108

ACEM GIZI

DERLEYEN
OSMAN ÖZDENKÇİ

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
OSMAN ÖZDENKÇİ

ÇIR PI NIP TA SA NO
SE Nİ SE VE... N OĞ LAN

VA YA Cİ KIN CA EĞ LEN SA NO VA DA
NEY LE Sİ... N MA LI YUM DUK ÇA GÖ ZÜN DE... N

QA LA CEM ÖI Zİ UĞ RU NUĞ RU... N QA SA
DO KE... R MER CA Nİ BU RUN FIN DI... K AĞ Zİ... L

TIN DAN BA KIN CA CAN TE LE FE
GAH VE Fİ... N CA Nİ SE KER Mİ SE... R

Dİ YOR GÜ LA CE... M ÖI Zİ
BET Mİ BA LA CE... M ÖI Zİ

—1—
ÇIRPINIPTA SAN ÖVAYA CİMNCA
EĞLEN SANOVADA BAL ACEM KIZI
UGRUN UGRUN BASALTINDAN BAKINCA
CAN TELEF EDİYOR GÜL ACEM GIZI

—2—
SENİ SEVEN OĞLAN NEYLESİN MALI
YUMDUKÇA GÖZÜNDEN DÖKER MERCANI
BURUN FİNDİK AĞZI RAHVE FİNCANI
ŞEKERİMİ ŞERBETİMİ BAL ACEM GIZI

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T R T M REPERTUAR SIRA NO: 1508
İNCELEME TARİHİ : 15 _ 2 _ 1978

YÖRESİ
KARADENİZ

KİMDEN ALINDIĞI
HÜSEYİN DİLAVER

SÜRESİ :
1:40

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

GEMİLER GİRESUNE

1-
GEMİLER GİRESUNE
YAR OLAYIM SESUNE
BİR DAHA VURAYIDI oy oy oy oy
NEFESİM NEFESUNE

Bağlantı-
HEY AMAN GELİN AMAN
ALDI DAĞLARI DUMAN
DOĞRU YÜRÜ AH GELİN
BAYILDIM AMAN AMAN

2-
KARADENİZ ÜSTÜNDE
GEMİM LİMANLANIYU
KURBAN O FİDAN BOYA oy oy oy oy
YÜRÜRKEN SALLANIYU
Bağlantı.

3-
GEMİLERİN SERENİ
TANIMADIM GELENİ
ACAP NEREYE KORLAR
SEVDALUKTAN ÖLENİ
Bağlantı.

Y R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1662
İNCELEME TARİHİ : 23 _ 2 _ 1978

YÖRESİ
ORTA ANADOLU
KİMDEN ALINDIĞI
AHMET NISALU

SÜRESİ
1. 96

SALINDA GEL

(KINALI PARMAK)

DERLEYEN
A.G. AYHAN

DERLEME TARİHİ
1961

NOTAYA ALAN
NİDA TUFEKÇİ

♩ 96 %

SA LIN
KI NA

DA GE LAM MAN A MA NAM MA NE ... Y MEY DAN KIZ GÖR
LI PA ... R MAX LAR NE GÜ ZE LEL

SÜ NAM MAN MEY DAN KIZ GÖ ... R SÜ NAM
LE RAM RAM NE GÜ ZE LE ... L LE RAM

Saz
MAN

SER PİL DE GE LAM MAN
SAR MA YA YA KI ŞIR

A MA NAM MA NE ... Y DÜŞ MAN LA RÖ ... L SÜ NAM
.. .. O NA ZIK BE ... L LE RAM

Saz
MAN DÜŞ MAN LA RÖ ... L SÜ NAM MAN

SALINDA GEL
(Sahife - 2)

Saz

HOP LA DA GE . . . L GE . . . L YA NI MA

Saz

VAL LAH KI YA RI . . . M CA NI MA

Saz

SER PİL DE GE . . . L GE . . . L YA NI MA VAL LAH

Saz

KI YA RI . . . M CA NI MA Uysal

—1—

SALINDA GEL AMMAN AMAN AMMAN EY MEYDAN KIZ GÖRSÜN AMMAN
SERPİLDE GEL AMMAN AMAN AMMAN EY DÜŞMANLAR ÖLSÜN AMMAN

Bağlantı {
HOPLADA GEL GEL YANIMA
VALLAH KIYARIM CANIMA
SERPİLDE GEL GEL YANIMA
VALLAH KIYARIM CANIMA

—2—

KINALI PARMAKLAR AMMAN AMAN AMMAN EY İE GÜZEL ELLER AMMAN
SARMAYA YAKIŞIR AMMAN AMAN AMMAN EY O NAZİK BELLER AMMAN
Bağlantı.

EK-4:Tampere Ses Sistemine Uyarlanmış Geleneksel Müziklerimize İlişkin Dizi
Örnekleri

HÜSEYİN DİZİLERİ

LA Hüseynî

RE Hüseyinî

SOL Hüscymî

DO Hücsyní

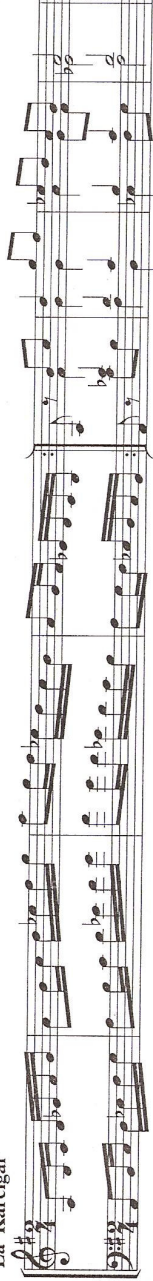
7

Hüseyin Dizileri 1
M. SUN

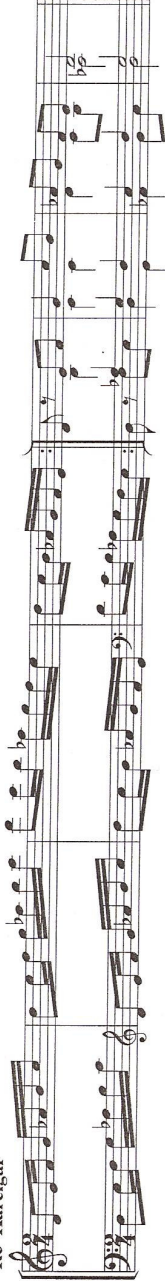
MS-1

KARCIĞAR DİZİLERİ

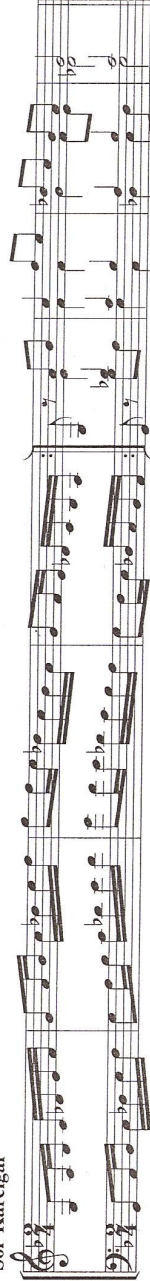
La Karoğar

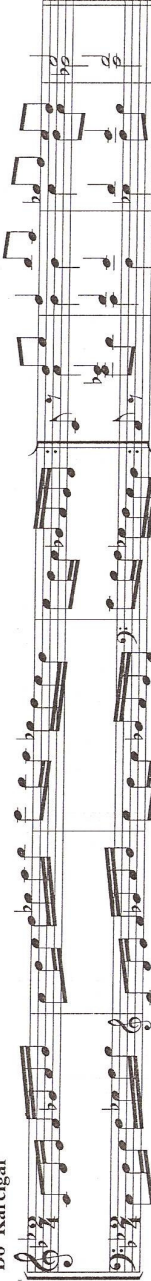
Re Karoğar

Sol Karoğar

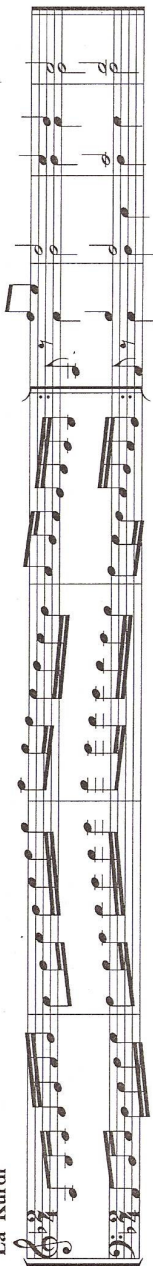

Do Karoğar

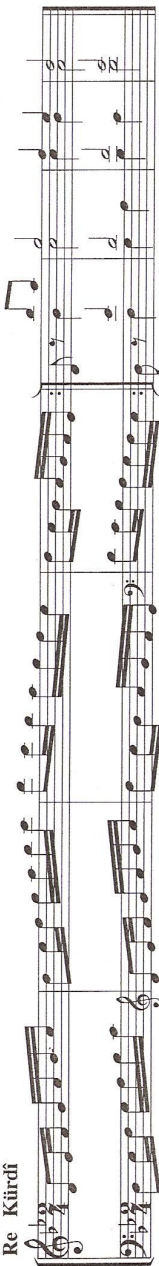

KÜRDÎ DİZİLERİ

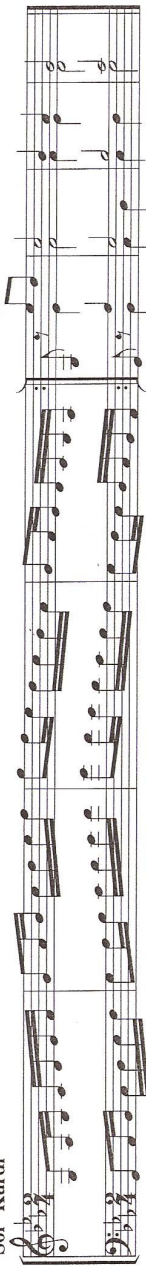
La Kürdî

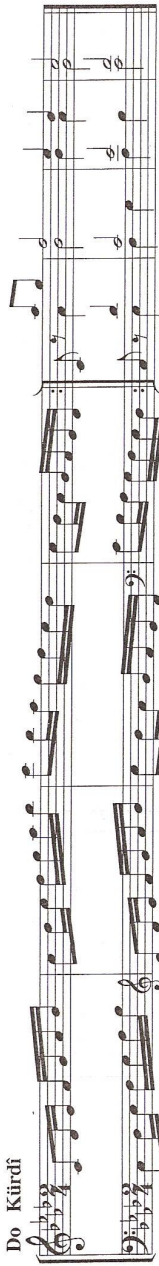
Re Kürdî

Sol Kürdî

Do Kürdî

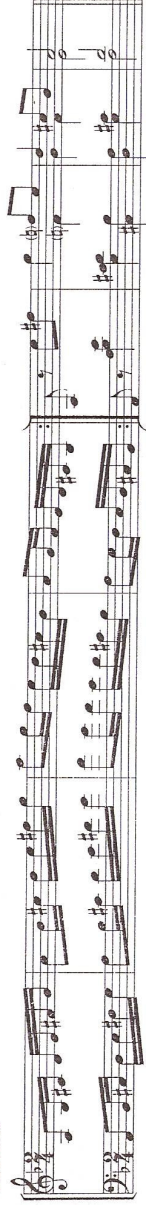

16

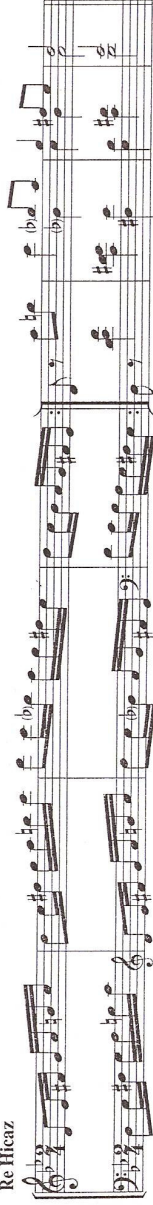
Kürdî Dizileri 1
M. SUN

HİCAZ DİZİLERİ

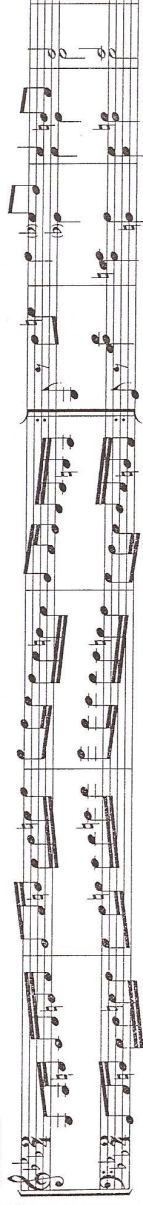
La Hicaz

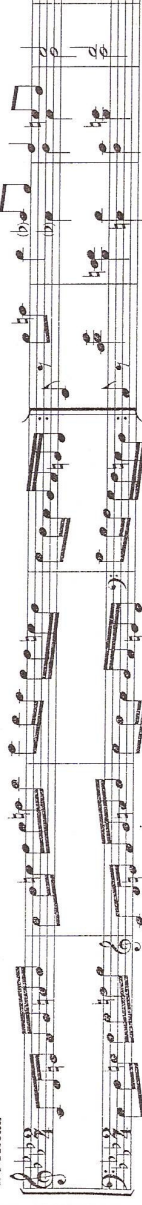
Re Hicaz

Sol Hicaz

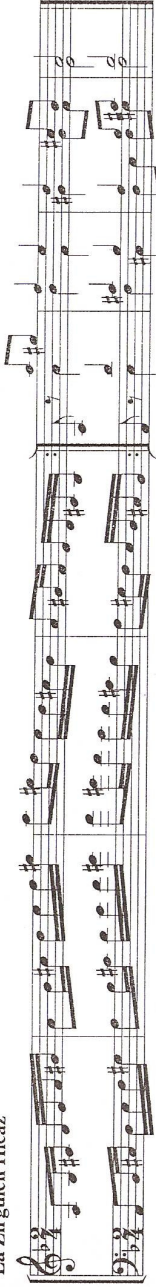

Do Hicaz

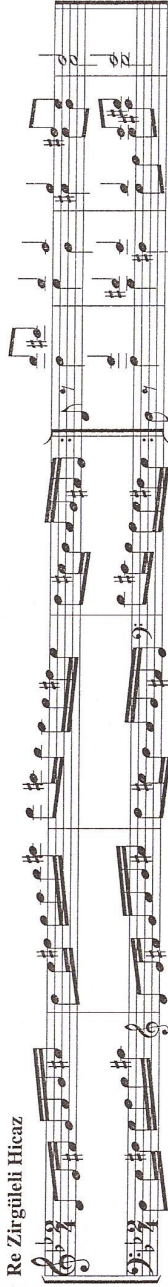

ZİRGÜLELİ HICAZ DİZİLERİ

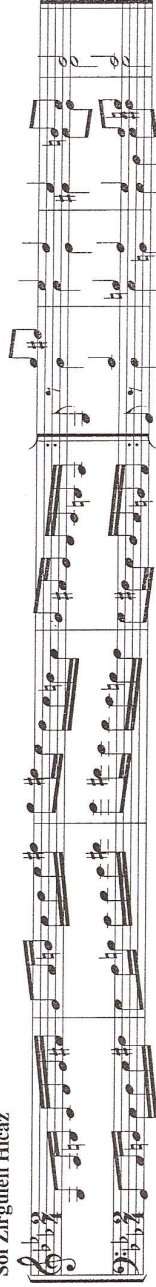
La Zırgüleli Hicaz

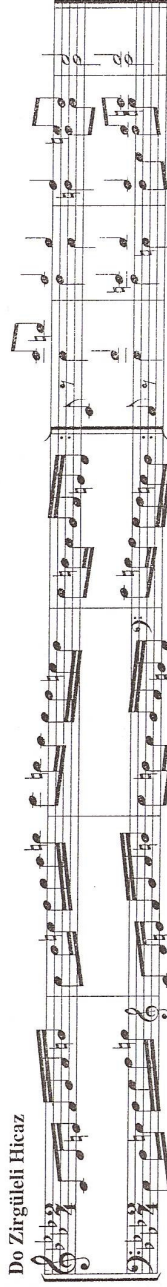
Re Zırgüleli Hicaz

Sol Zırgüleli Hicaz

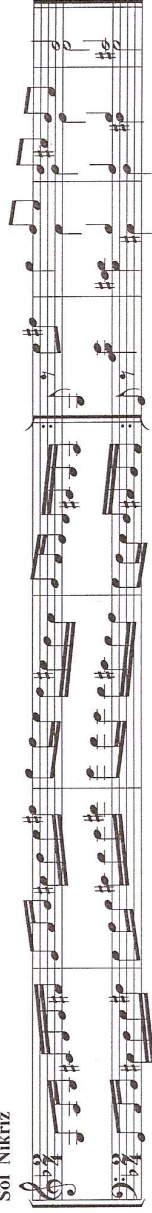

Do Zırgüleli Hicaz

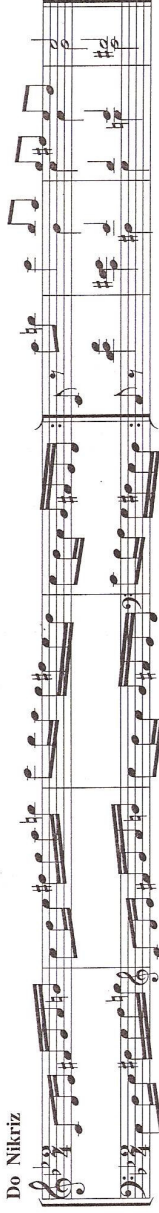

NIKRIZ DİZİLERİ

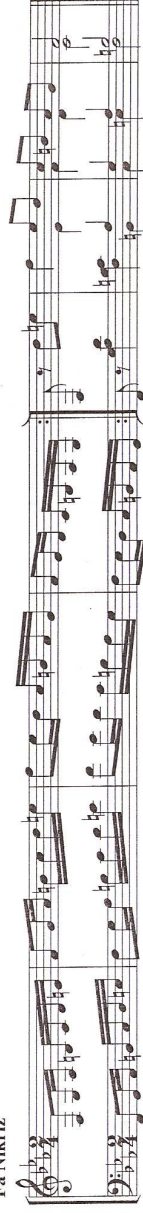
Sol Nikriz

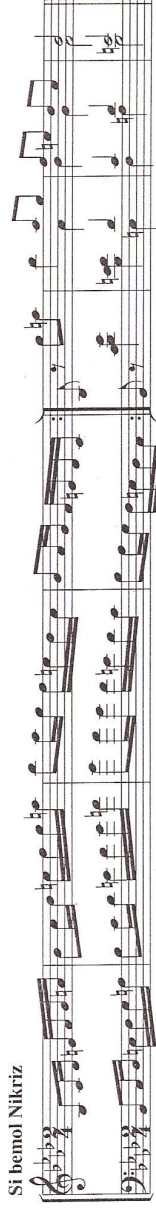
Do Nikriz

Fa Nikriz

Si bemol Nikriz

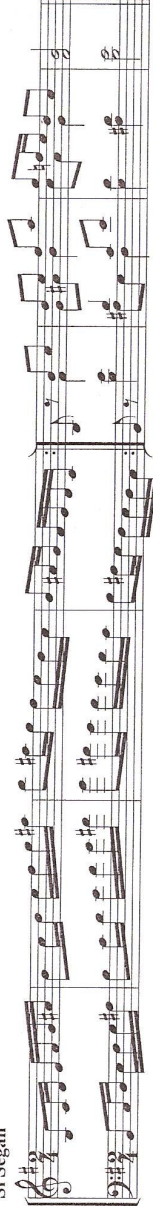

Nikriz Dizileri 1

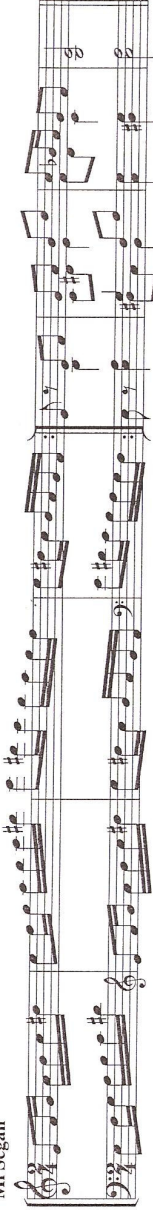
M. SUN

SEGÂH DİZİLERİ

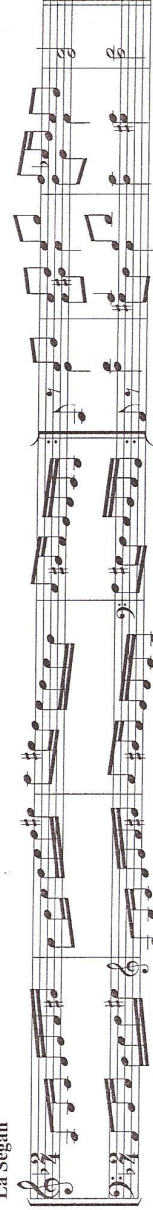
Si Segâh

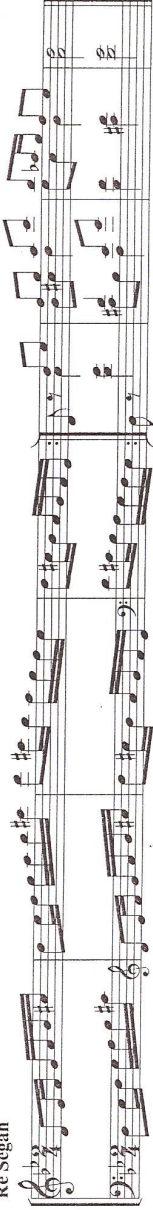
Mi Segâh

La Segâh

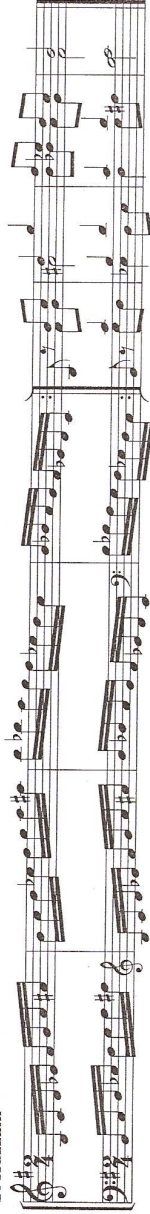

Re Segâh

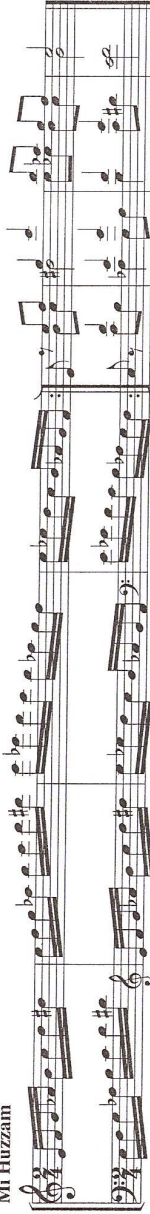

HÜZZAM DİZİLERİ

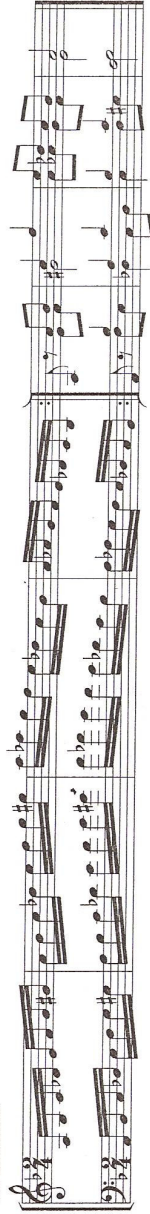
Si Hüzam

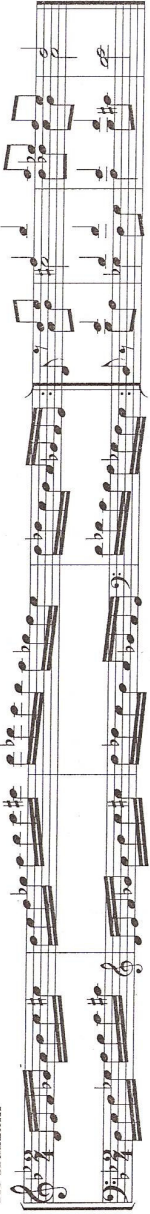
Mi Hüzam

La Hüzam

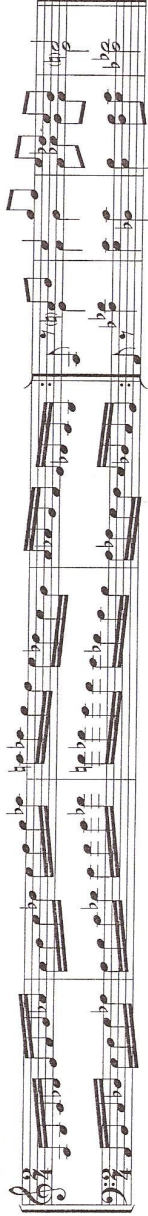
Re Hüzam

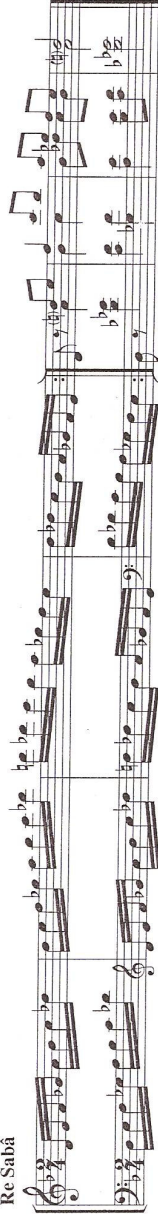
Hüzam Dizileri 1
M. SUN

SABÂ DİZİLERİ

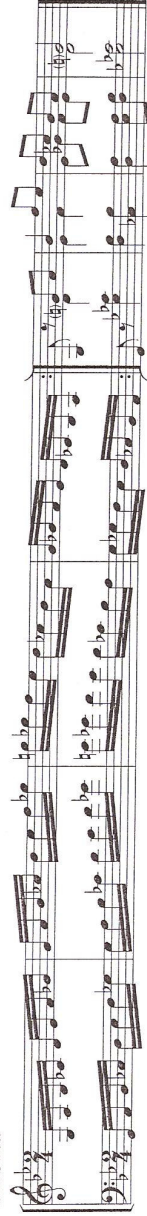
La Sabâ

Re Sabâ

Sol Sabâ

Do Sabâ

37

Sabâ Dizileri 1
M. SUN

EK-5: Şan İçin Piyano İle Eşliklenmiş Türk Halk Müziği Örnekleri

Pir Sultan Abdal'dan

♩ = ca 204 Necati Gedikli

Tenor (Sopran)

Piano

3+2+2+3

3+2+2+3

ff Rea.

p

p

rit.

p

güç ka. tar ka. tar *Bu ay. rı. lık ba. na* *ö. lümden be. ter.*

se. rim. de tü. ter

sf

a tempo.

geçti dost ker. va. nı *ey. le. me be. ni* *ey. le. me be. ni*

Rea

2

3

Su benim sevdiğim başta oturur. Pir Sultan Abdal'ım kalkın, aşalım

Bir güzelin derdi beni bitirir. Aşır yüce dağ, engin düşelim

Bu ayrılık bize zulüm getirir Çok nimetin yedik helallıtaşalım.

Gecti dost kervanı eyleme beni, eyleme beni, Gecti göç kervanı eyleme beni, eyleme beni.

4

Sabahın Seherinde

Tokat Türküsü

Andante

Arr. Erdal TUĞCULAR

The musical score is written for piano and consists of three systems. The first system begins with a piano introduction marked *p cresc* in the left hand, with a crescendo leading to *mf* and *f* dynamics. The right hand has a whole rest. The second system features a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The third system continues the melodic and bass lines, with a forte *f* dynamic in the right hand.

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written in a single staff with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat major). The piano accompaniment is written in two staves (treble and bass clefs) with a key signature of two flats. The music is in a 4/4 time signature.

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line includes the following lyrics: "Sa ba hın se be rin de ö tû Kud ret ten çe kil miş ka ra Se her vak ti kek lik çı kar Kor ka rım sev di ğim va ra". The piano accompaniment is marked with a mezzo-forte (*mf*) dynamic.

The third system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line includes the following lyrics: "yor kuş lar Sa ba hın se dır kaş lar Kud ret ten çe ka ba na Se her vak ti ya ba na Kor ka rım sev". The piano accompaniment is marked with a mezzo-forte (*mf*) dynamic.

6

he rin de ö tü yor kuş lar
kil miş ka ra dır kaş lar
kek lik çı kar ka ba na
di ğim va ra ya ba na

Ba ı nan yoğ rul muş
İş te bu gön lü mün
Sal lan dık ça püs kül
İş te bu gön lü mün

o sır ma saç lar
ca na nı gel di
de ğer ka ba na
ca na nı gel di

BİTİŞTE ATLANACAK BİTİRMELİK

rit. (tinalde)

(ikinci sözden sonra)

ÇALIN DAVULLARI

(Rumeli Türküsü)

Andante

Derleme: Nihat KAYA

Ezgi Düz./ Uyarlam: S. Ali TALAY

Piyano Eşlik / Düz. : Aytekin ALBUZ

Tenor /
Soprano

Piyano

9
8
a . man me za ri mi . .
a . man se la min . se . .

10
mf

13
8
ka . zın bre . dost lar bel . . den a ya ya .
da . . sı bre . dost lar ca . . na do ku nur .

13
mp

16
8
ko yun su la ri mi . .
ge lın o lan la ra . .

16
f

19 *mf*

ka zan do lun ca ya a man
ki na ya ki ltr a man

19 *mf*

Espressivo

22 *mf*

a man ò lām za lām ò lām

25 *mf* Espressivo

25 ùc glm a ra ver

28 *f* al ba şım dan bu sev da yı *mf* gö tır ya

mp

(Bitişte yavaşlanacak.....)

31 ra ver

SON B.D.

EK-6: Konuya İlişkin Lisans Programı Örnekleri

2005-2006

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL					
I. Yarıyıl			II. Yarıyıl		
KODU	DERSİN ADI	T	U	K	
	Piyano I	2	0	2	
	Bireysel Çalgı Eğitimi I	1	0	1	
	Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi I	4	2	5	
	Okul Çalgıları I	2	0	2	
	Bireysel Ses Eğitimi I	2	0	2	
	Yabancı Dil I	3	0	3	
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2	
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2	0	0	
	<i>Öğretmenlik Mesleğine Giriş</i>	3	0	3	
Kredi		20			
KODU	DERSİN ADI	T	U	K	
	Piyano II	2	0	2	
	Bireysel Çalgı Eğitimi II	1	0	1	
	Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi II	4	2	5	
	Okul Çalgıları II	2	0	2	
	Bireysel Ses Eğitimi II	2	0	2	
	Yabancı Dil II	3	0	3	
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2	
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2	0	0	
	<i>Okul Deneyimi I</i>	1	4	3	
Kredi		20			

İKİNCİ YIL					
III. Yarıyıl			IV. Yarıyıl		
KODU	DERSİN ADI	T	U	K	
	Piyano III	2	0	2	
	Bireysel Çalgı Eğitimi III	1	0	1	
	Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi III	4	2	5	
	Okul Çalgıları III	2	0	2	
	Toplu Ses Eğitimi I	1	2	2	
	Bilgisayar	2	2	3	
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	3	
Kredi		18			

KODU	DERSİN ADI	T	U	K	
	Piyano IV	2	0	2	
	Bireysel Çalgı Eğitimi IV	1	0	1	
	Toplu Ses Eğitimi II	1	2	2	
	Müzik Tarihi	2	0	2	
	Okul Bandosu	2	0	2	
	Elektronik Org Eğitimi	2	0	2	
	Öğretimde Planlama ve Değerl.	3	2	4	
	Seçmeli I	3	0	3	
Kredi		18			

ÜÇÜNCÜ YIL					
V. Yarıyıl					
KODU	DERSİN ADI	T	U	K	
	Piyano V	2	0	2	
	Bireysel Çalgı Eğitimi V	1	0	1	
	Koro I	1	2	2	
	Orkestra/Oda Müziği I	2	2	3	
	Türk Halk Müziği	2	0	2	
	Eşlik (Korepetisyon)	1	0	1	
	Güncel/Popüler Müzik	2	0	2	
	Müzik Kültürü	3	0	3	
	<i>Öğretim Tekn. ve Mater. Geliştirme</i>	2	2	3	
	Seçmeli II	2	0	2	
Kredi		21			

VI. Yarıyıl					
KODU	DERSİN ADI	T	U	K	
	Piyano VI	2	0	2	
	Bireysel Çalgı Eğitimi VI	1	0	1	
	Koro II	1	2	2	
	Orkestra/Oda Müziği II	2	2	3	
	Türk Sanat Müziği	2	0	2	
	<i>Sınıf Yönetimi</i>	2	2	3	
	<i>Özel Öğretim Yöntemleri I</i>	2	2	3	
	Seçmeli III	2	0	2	
Kredi		18			

DÖRDÜNCÜ YIL				
VII. Yarıyıl				
KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Bireysel Çalgı Eğitimi VII	1	0	1
	Koro III	1	2	2
	Orkestra/Oda Müziği III	2	2	3
	Oyun, Dans ve Müzik	2	0	2
	<i>Özel Öğretim Yöntemleri II</i>	2	2	3
	<i>Okul Deneyimi II</i>	1	4	3
	Seçmeli IV	2	0	2
Kredi		16		

VIII. Yarıyıl				
KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Bireysel Çalgı Eğitimi VIII	1	0	1
	Eğitim Müziği Besteleme	2	2	3
	Koro ve Yönetimi	1	2	2
	Orkestra/Oda Müziği ve Yönetimi	1	2	2
	<i>Öğretmenlik Uygulaması</i>	2	6	5
	<i>Rehberlik</i>	3	0	3
Kredi		16		
TOPLAM KREDİ		147		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

2005-2006

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI DERS TANIMLARI

Piyano I. II. III. IV. V. VI.

(2-0) 2

Piyano eğitimi ve öğretimi, müzik öğretmenliği programının temelini oluşturur. Aşamalı olarak , teklik alıştırma ve etüdler , Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri , eğitim müziği örneklerini , piyano literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar.

Bireysel Çalgı Eğitimi I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII.

(2-0) 2

Öğrenci, beden yapısına uygun yaylı, nefesli, mızraplı-telli (uluslararası ses standartlarına uyumlu) çalgılardan birini ya da sesinin yeterliğine göre Şan dersini seçer. Bu seçim , bölüm öğretimi elemanlarının ortaklaşa karar ve yardımlarıyla yapılır. Ders, aşamalı olarak teknik alıştırma ve etüdleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak çalgıya özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar.

Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi I. II. III.

(4-2) 5

Bu ders, müzikte kuramsal bilgileri, işitme eğitimi ve müzik biçimlerini kapsar. Ders öğretim elemanları bu içeriğin haftalık ders saatindeki yoğunluğunu belirlerler. Ders, Türk ve Batı Müziğinde armoni-kontrpuan, müzikte stil, üslup ve tür,çeşitli yapıları ve eğitim-okul müziği örneklerini inceleme, analiz, araştırma tek ve çok ses algılama, ritmik yapıları tanıma, nota çözümleme (deşifre) okuma ve yazma, müzik üretme tekniklerini kapsar.

Bireysel Ses Eğitimi I. II.

(2-0) 2

Bu ders, Türkçe'yi doğru kullanma, nefes teknikleri ve uygulama, sesini tanıma ve doğru-etkili kullanma, ses eğitimi tekniklerine uygun olarak halk türkülerini, okul şarkılarını, Türk ve Dünya ses müziğinden değişik eserlerin seslendirilmesini kapsar.

Okul Çalgıları I. II. III.

(2-0) 2

Bu derste öğrenciler, piyano ve bireysel çalgılarının dışında Blok Flüt, Orff çalgıları, mandolin, Gitar gibi çalgılardan birini seçerler. Bu ders, okul çalgılarının eğitimde nasıl kullanılacağını, teknik özelliklerini, okul müziği doğasının uygulanmasını çalgı literatürü ile öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar.

Elektronik Org Eğitimi

(2-0) 2

Bu ders, elektronik orgların türleri, ritmik yapı ve ses özellikleriyle eğitim (okul) müziğinde kullanım teknikleri, Türk ve Dünya müziğinde kullanılırlığı ile Literatürünü, öğrenme-öğretme yöntemlerini kapsar.

Okul Bandosu

(2-0) 2

Bu ders, okul bando topluluklarının hangi çalgılardan oluştuğu, organizasyonun nasıl yapıldığı, okul bando müziği örnekleri konusunu kapsar.

Toplu Ses Eğitimi I. II.

(1-2) 2

Bu ders, nefes ve yumuşama çalışmalarını, konuşma alıştırma, toplu şarkı söyleme tekniklerini, tek ve çok sesli şarkı, türkü ve okul müziği örnekleri ile toplu ses eğitimi ilke ve yöntemlerini kapsar.

Türk Halk Müziği

(2-0) 2

Bu ders, Türk Halk Müziğinin özelliği, tarihsel gelişimi, kuramsal temelleri ve çalgılarının tanıtımı ile değişik örnekleri ve okul müziğinde kullanılırlığı konularını kapsar.

Türk Sanat Müziği

(2-0) 2

Bu ders, Türk Sanat Müziğinin özelliği, tarihsel gelişimi, kuramsal temelleri ve çalgılarının tanıtımı ile değişik örnekleri ve okul müziğindeki yeri konularını kapsar.

Güncel/Popüler Müzik

(2-0) 2

Türkiye ve dünyada güncel / popüler müzik akımları, türleri ve özellikleri, çeşitli örnekler, okul müziğinde kullanılabilirliği ve literatürünü kapsar.

Müzik Tarihi (2-0) 2
Bu ders, müziğin doğuşundan günümüze kadar Türkiye ve dünyadaki tarihsel gelişimi, dönemleri, akımları ile Dünya ve Türk Müziğinden çeşitli eserleri dinleme, araştırma ve inceleme konularını kapsar.

Koro I. II. III. (1-2) 2
Bu ders, konuşma, ses ve soluk çalışmaları, çeşitli çağ ve üsluplardan seçilmiş tek ve çok sesli şarkılar, kanonlar, türküler ve okul müziği doğası ile koro literatürü ve koro eğitimi yöntem ve tekniklerini kapsar.

Orkestra/Oda Müziği I. II. III. (2-2) 3
Bu derste öğrenciler, özel alan çalgılarına göre orkestra ya da oda müziğini alırlar. Ders, toplu çalma teknikleri ile alıştırma, değişik dönem ve üsluplarda Türk ve Dünya müziğinden eserleri çalma, okul müziği örneklerini seslendirme, orkestra/oda müziği literatürü ile birlikte müzik yapma yöntem ve tekniklerini kapsar.

Eşlik (Korepetisyon) (1-0) 1
Bu ders, piyano ve diğer çalgılar için okul müziğindeki çeşitli ses ve çalgı eserlerine yazılmış eşlik müziklerini çalma ya da doğaçlama eşlik çalışmalarını kapsar.

Eğitim Müziği Besteleme (2-2) 3
Bu ders, müziksel yaratıcılığın ve Türk Okul Müziği doğasının geliştirilmesi amacıyla, ses ve çalgı için yeni eserler üretme, tonal ve modal besteleme yöntemleri ile tek sesli okul müziklerini çok seslendirme konularını kapsar.

Oyun, Dans ve Müzik (2-0) 2
Bu ders, Türk Halk Danslarının ritmik devinimleri ile müzikli çocuk oyunları ve diğer dünya ülkelerindeki dans örneklerinin incelenmesi, araştırılması ve geliştirilmesi konularındaki çalışmaları kapsar.

Bilgisayar (2-2) 3
Temel klavye becerileri; kelime işlem (word processing), grafik, elektronik tablo (spreadsheets), veri tabanı (data base) programlarıyla çalışma; ilköğretim eğitim programı çerçevesinde basit programlama uygulamaları; eğitim yazılımlarının (software) gözden geçirilmesi; sınıfta bilgisayarla çalışma.

Müzik Kültürü**(3-0) 3**

Bireyin ve toplumun gelişiminde bir kültür ögesi olarak müziğin rolu. Müzik türlerini tanıma. Türkiye’de yaşayan müzik çeşitleri, çalgı müziği türleri, ses müziği türleri. Öğrencilerin müzik türlerine karşı duyarlı olmalarını sağlamak, bir iletişim aracı olarak çeşitli müzik türlerini takdir etmek

Koro ve Yönetimi**(1-2) 2**

Çeşitli çağ ve üslaplardan seçilmiş tek ve çok sesli çalgılar, kanonlar, türküler, ve okul müziği ile koro literatürü ve koro yönetimi yöntem ve teknikleri.

Orkestra/Oda Müziği ve Yönetimi**(1-2) 2**

Orkestra/oda müziği literatürü ile birlikte müzik yapma yöntem ve teknikleri, oluşturulacak okul çalgı topluluklarını yönetme becerileri.

Yabancı Dil I**(3-0) 3****Yabancı Dil II****(3-0) 3****Türkçe I: Yazılı Anlatım****(2-0) 2**

Dilin tanımı ve önemi; dil kültür ilişkisi; yazı dili ve özellikleri, yazılı anlatımda dış yapı ve kurallar, imla kuralları ve noktalama işaretleri; yazıda plan, tema, bakış açısı, yardımcı fikirler, paragraf yazımı; kompozisyon kavramı, kompozisyon yazma kuralları ve planları; seçilmiş yazılarda kompozisyon çatısı, tema, paragraf incelemesi, kompozisyon düzeltme çalışmaları, genel anlatım bozuklukları, düşünme ve düşündüğünü ifade edebilme; çeşitli yazı türleri, (anı, fıkra, hikaye, eleştiri, roman, vb.), formal yazılar (özgeçmiş, dilekçe, rapor, ilan, bibliyografya, tebliğ, resmi yazılar, bilimsel yazılar, makale, vb.), makalelerin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri üzerine çalışma, makale yazma çalışması, not alma ve özetleme yöntem ve teknikleri.

Türkçe II: Sözlü Anlatım**(2-0) 2**

Konuşma becerilerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi, Türkçe’nin doğru telaffuzunda önemli olan hususlar, diksiyon ve önemi, doğru imla, doğru vurgu, doğru tonlama, metin ağırlıklı uygulamalar, konuşma bozuklukları ve giderilmesi; diyalog, güzel konuşmaya yardımcı teknikler, önemli günler için konuşma hazırlama, konuşma içeriğinin düzenlenmesi, konuşmanın vücutla ilgili unsurları, konuşmayı etkileyen faktörler, şiir okuma teknikleri, münazara, açık oturum, panel, forum, sempozyum, konferans üzerine çalışmalar. ANLAMA TEKNİKLERİ: Okuduğunu anlama, çeşitli okuma becerileri ve teknikleri, etkili okumayı engelleyen etkenler, okuma ve not alma, eleştirel okuma, okuduğunu transfer etme, okumanın diğer öğrenme biçimleriyle ilişkisi, okuma hızını ve verimliliğini artırma, dinlediğini anlama, çeşitli dinleme becerileri ve teknikleri, etkili dinlemeyi engelleyen etkenler, dinleme ve not alma, eleştirel dinleme, dinlemenin verimliliğini artırma, dinlemenin diğer öğrenme biçimleriyle ilişkisi.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I**(2-0) 0****Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II****(2-0) 0**

EĞİTİM FAKÜLTESİ
SES EĞİTİMİ ANA DALI
1996-1997 AKADEMİK YILI LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ SINIF

1. YARIYIL DERSLERİ

DERSİN KODU	DERSİN ADI	T	U	L	K
331011	AIT101 Atatürk İlkeleri ve İnk.Tarihi	2	0	0	2
331021	TDL101 Türk Dili	2	0	0	2
331031	YDL101 Yabancı Dil (İngilizce)	2	0	0	2
331041	YDL101 Yabancı Dil (Almanca)	2	0	0	2
331051	YDL101 Yabancı Dil (Fransızca)	2	0	0	2
331061	BGS101 Beden Eğit./Güzel Sanat. (Beden Eğitimi)	0	2	0	0
331071	BGS101 Beden Eğitimi/Güzel Sanatlar (Resim)	0	2	0	0
331081	BGS101 Beden Eğitimi/Güzel Sanatlar (Müzik)	0	2	0	0
331091	BGS101 Beden Eğit./Güzel Sanat. (Sanat Tarihi)	0	2	0	0
331101	MCE101 Piyano	1	0	0	1
331111	MSE103 Koro	2	2	0	3
331121	MKE105 Müziksel İşitme-Okuma	4	2	0	3
331131	MKE107 Müzige Giriş	2	0	0	2
331141	MSE109 San	1	0	0	1
331151	MCE113 Korrepetisyon	0	2	0	1

Kredi Top.= 19

2. YARIYIL DERSLERİ

332011	AIT102 Atatürk İlkeleri ve İnk.Tarihi	2	0	0	2
332021	TDL102 Türk Dili	2	0	0	2
332031	YDL102 Yabancı Dil (İngilizce)	2	0	0	2
332041	YDL102 Yabancı Dil (Almanca)	2	0	0	2
332051	YDL102 Yabancı Dil (Fransızca)	2	0	0	2
332061	MCE102 Piyano	1	0	0	1
332071	MSE104 Koro	2	2	0	3
332081	MKE106 Müziksel İşitme-Okuma	4	2	0	5
332091	MSE110 San	1	0	0	1
332101	MSE112 Diksiyon	2	0	0	2
332111	MCE114 Korepetisyon	0	2	0	1
332121	EGT110 Eğitim Bilimine Giriş	3	0	0	3

Kredi Top.= 22

İKİNCİ SINIF

3. YARIYIL DERSLERİ

333011	AIT201 Atatürk İlkeleri ve İnk.Tarihi	2	0	0	2
333021	TDL201 Türk Dili	2	0	0	2
333031	YDL201 Yabancı Dil (İngilizce)	2	0	0	2
333041	YDL201 Yabancı Dil (Almanca)	2	0	0	2
333051	YDL201 Yabancı Dil (Fransızca)	2	0	0	2
333061	MCE201 Piyano	1	0	0	1
333071	MSE203 Koro	2	2	0	3
333081	MKE205 Müziksel İşitme-Okuma	2	2	0	3
333091	MKE207 Armoni-Kontrpuan-Eşlikleme	2	1	0	2
333101	MSE209 San	1	0	0	1
333111	MSE211 Oda Korosu	0	2	0	1
333121	MCE213 Korrepetisyon	0	2	0	1
333131	EGT211 Eğitim Psikolojisi	3	0	0	3

Kredi Top.= 21

4. YARIYIL DERSLERİ

334011	MCE202 Piyano	1	0	0	1
334021	MSE204 Koro	2	2	0	3
334031	MKE206 Müziksel İşitme-Okuma	2	2	0	3
334041	MKE208 Armoni-Kontrpuan-Eşlikleme	2	1	0	2
334051	MSE210 San	1	0	0	1
334061	MCE214 Korrepetisyon	0	2	0	1
34071	MKE216 Müzik Biçimleri	3	0	0	3
34081	MKE218 Türk Halk Bilimi	2	0	0	2
34091	EGT214 Eğitim Sosyolojisi	2	0	0	2
34211	MSE220 Seçmeli Ders (Temel Toplu Ses Eğitimi)	2	0	0	2
34221	MSE220 Seçmeli Ders (Ses Organ.Yapısı,Korun.)	2	0	0	2

Kredi Top.= 20

MÜZİK EĞİTİMİ BÖLÜMÜ / SES EĞİTİMİ ANA DALI
1996-1997 AKADEMİK YILI LİSANS PROGRAMI

ÜÇÜNCÜ SINIF

5. YARIYIL DERSLERİ

DERSİN KODU	DERSİN ADI	T	U	L	K
335011	MCE301 Piyano	1	0	0	1
335021	MSE303 Koro	2	2	0	3
335031	MKE305 Müziksel İsimleme-Okuma	2	1	0	2
335041	MKE307 Armoni-Kontrpuan-Eşlikleme	1	0	0	1
335051	MSE309 San	0	2	0	1
335061	MCE313 Korrepitasyon	0	2	0	1
335071	MCE315 Okul Çalgıları-I	3	0	0	3
335081	MKE317 Geleneksel Türk Halk Müziği	2	0	0	2
335091	MKE319 Çalgı-Düzen-Bakım-Onarım Bilgisi	3	0	0	3
335101	EGT315 Genel Öğretim Metotları	2	0	0	2
335211	MCE311 Seçmeli Ders (Birlikte Seslendirme-I)	2	0	0	2
335221	MSE311 Seçmeli Ders (Koro-I)	2	0	0	2
335231	MKE311 Seçmeli Ders (Türk Halk Dansları-I)	2	0	0	2
		Kredi Top.= 21			

6. YARIYIL DERSLERİ

336011	MCE302 Piyano	1	0	0	1
336021	MCE304 Koro	2	2	0	3
336031	MKE306 Müziksel İsimleme-Okuma	2	1	0	2
336041	MKE308 Armoni-Kontrpuan-Eşlikleme	1	0	0	1
336051	MSE310 San	0	2	0	1
336061	MCE314 Korrepitasyon	0	2	0	1
336071	MCE316 Okul Çalgıları-II	3	0	0	3
336091	MKE318 Geleneksel Türk Halk Müziği Uygulaması	3	0	0	3
336101	EGT314 Ölçme ve Değerlendirme	2	0	0	2
336211	MCE312 Seçmeli Ders (Birlikte Seslendirme-II)	2	0	0	2
336221	MSE312 Seçmeli Ders (Koro-II)	2	0	0	2
336231	MKE312 Seçmeli Ders (Türk Halk Dansları-II)	2	0	0	2
336241	MKE320 Seçmeli Ders (Piyano Bak.Onar.Düz.Uyg.)	3	0	0	3
336321	EGT316 Özel Öğretim Metotları	2	0	0	2
		Kredi Top.= 20			

DÖRDÜNCÜ SINIF

7. YARIYIL DERSLERİ

337011	MCE401 Piyano	1	0	0	1
337021	MSE403 Koro	2	2	0	3
337031	MCE405 Müzik Toplulukları Yönetimi	0	2	0	1
337041	MSE409 San	0	2	0	1
337051	MCE413 Korrepitasyon	3	0	0	3
337071	MKE419 Dünya Müzik Tarihi	2	0	0	2
337081	MKE421 Türk Müziğinde Çok Seslendirme-I	2	0	0	2
337091	MKE423 Çağdaş Türk San. ve Popüler Müz.	3	0	0	3
337111	EGT415 Özel Öğretim Metotları	3	0	0	3
337121	MKE417 Geleneksel Türk Sanat Müziği	2	0	0	2
337131	MKE425 Proje	2	0	0	2
337211	MKE411 Seç.Ders(Eğitim Müziği Beste.Teknikleri-I)	2	0	0	2
337241	MKE415 Seç.Ders(Eğitim Müziklerinde Çözümleme-I)	2	0	0	2
337321	EGT411 (Seçmeli Eğitim Dersi) (Özel Eğitim	2	0	0	2
337331	EGT411 (Seçmeli Eğitim Dersi) (Araştırma Teknikleri)	2	0	0	2
337341	EGT411 (Seçmeli Eğitim Dersi) (Eğitim Yönetimi)	2	0	0	2
		Kredi Top.= 23			

8. YARIYIL DERSLERİ

338011	MCE402 Piyano	1	0	0	1
338021	MSE404 Koro	2	2	0	3
338031	MSE406 Ses Eğitim İlkeleri	0	2	0	1
338041	MSE410 San	0	2	0	1
338051	MCE414 Korrepitasyon	3	0	0	3
338061	MKE418 Geleneksel Türk Sanat Müz.Uyg.	2	0	0	2
338071	MKE420 Türk Müzik Tarihi	2	0	0	2
338081	MKE422 Türk Müziğinde Çok Seslendirme	2	0	0	2
338091	MKE424 Uluslararası San.ve Popüler Müz.	3	0	0	3
338111	EGT410 Rehberlik	2	0	0	2
338121	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338131	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338141	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338151	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338161	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338171	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338181	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338191	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338201	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338211	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338221	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338231	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338241	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338251	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338261	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338271	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338281	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338291	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338301	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338311	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338321	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338331	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338341	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338351	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338361	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338371	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338381	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338391	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338401	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338411	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338421	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338431	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338441	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338451	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338461	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338471	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338481	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338491	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338501	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338511	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338521	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338531	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338541	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338551	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338561	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338571	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338581	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338591	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338601	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338611	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338621	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338631	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338641	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338651	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338661	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338671	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338681	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338691	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338701	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338711	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338721	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338731	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338741	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338751	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338761	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338771	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338781	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338791	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338801	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338811	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338821	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338831	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338841	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338851	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338861	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338871	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338881	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338891	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338901	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338911	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338921	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338931	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338941	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338951	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338961	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338971	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338981	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
338991	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2
339001	EGT410 Öğretim Metotları	2	0	0	2

ÖZGEÇMİŞ

1970 yılında Sızır-Gemerek/Sivas'ta doğdu. İlk Orta ve Lise öğrenimini Sızır'da tamamladıktan sonra, 1990 yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü'nün sınavını kazandı. Dört yıllık eğitimi süresince anadal şan derslerini Prof. Suna Çevik'le sürdürdü 1995 yılında aynı bölümden mezun oldu.

1996-1997 Eğitim öğretim yılında Mersin-Çamlıyayla Lisesi'nde, 1997-1998 Eğitim öğretim yılında Ankara-Bağlum Lisesi'nde müzik öğretmeni olarak görev yaptı.

1998 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nin açmış olduğu, öğretim görevliliği sınavını kazanarak. A.İ.B.Ü. Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü'nde Ses Eğitimi(Şan) öğretim görevlisi olarak görev yaptı.

1999 yılında Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) Ankara Radyosu'nun açmış olduğu sınavı kazanarak, TRT Ankara Radyosu Çoksesli Korusu'na ses sanatçısı (Tenor) olarak atandı.

1992-1994 yılları arasında Şef Prof. Mustafa Apaydın yönetimindeki TRT Ankara Radyosu Gençlik Korusu'nda amatör olarak görev aldı.

1992 yılında girdiği Türkiye Polifonik Korolar Derneği'nde, Şefliğini Prof. Mustafa Apaydın'ın yaptığı TPKD Dernek Korusu'nda ve 1996 yılından bu yana Rengim Vokal Topluluğu'nda Korist olarak çalışmakta, 2000 yılından bu yana ise TPKD Büyükler Korusu Şefliği yapmaktadır,.2002 yılında Korist olarak TPKD Dernek Korusu'yla katıldığı Randers-Danimarka Uluslararası Koro Festivali'nde, Koro olarak Halk Müziği yorumlama dalında birincilik, Dinsel Müzik yorumlama dalında üçüncülük, Din Dışı Müzikler yorumlama dallarında dördüncülük ödüllерinin alınmasına katkı sağladı. Yine korist olarak görev yaptığı Rengim Vokal Topluluğu'yla 2004 yılında Almanya'nın Bremen kentinde yapılan 3. Dünya Koro Olimpiyatları'nda Koro olarak Vocal Ensemble ve Folklor Acapella kategorilerinde

iki gümüş madalyanın alınmasında katkı sağladı. Dernek yönetim kurulu üyesi olarak TPKD'nin düzenlediği Türkiye Korolar Şenlikleri'nde aktif olarak çalışmıştır. Yurt içinde TPKD Dernek Korosu ile korist, TPKD Büyükler Korosu'yla şef olarak birçok konserlerde bulunmuştur.

Deniz Yener KEKEÇ TRT Ankara Radyosu Çoksesli Korosu'nda ses sanatçısı olarak görevini sürdürmektedir.